

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het MINISTERIE VAN OORLOG

Hoofdredacteur: E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf

Redactie: W. DEN TOOM, Commodore Koninklijke Luchtmacht
Ir. L. W. G. ADANK, Kolonel van de Technische Staf
F. VAN PELT, Majoor van de Generale Staf

Abonnement f3 per kwartaal. Buitenland f15 p. jaar. Losse ex. f1.25. NADRUK VERBODEN

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders 282

Redactioneel gedeelte

Moderne manoeuvre, door J. H. Gillebaard, Kapitein der Infanterie	283
De mechanische personeelsregistratie, door drs. A. J. Kruihof, Hoofd Afdeling Centrale Registratie, Ministerie van Oorlog	285
Landstrijdkrachten in de toekomst, door H. J. van Veen, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf, Hoofd Tactische Commissie Hogere Krijgsschool	296
De kern der doelmatigheid (III-slot), door H. Ch. Kremer, Kolonel der Artillerie	304
Tanks, infanterie en pantserinfanterie, door G. H. O. de Wit, Majoor der Huzaren	309
De verdere vorming van onze pelotonscommandanten, door C. J. Lith, Kapitein der Infanterie	315
Strafopleggers... pas op! door mr. J. Schuurmans, Majoor van de Militair Juridische Dienst	319
Nieuwe topografische kaart van Nederland, door A. van der Waag, Majoor der Infanterie	323
Nieuwe uitgaven	282, 314, 318, 328
Brandende vraagstukken bij de Koninklijke Landmacht — Persvoorlichting over defensieproblemen	329
Meningen van anderen	331
Uit de buitenlandse vakpers	295, 303, 308, 322, 332

DE MILITAIRE SPECTATOR, 127e Jaargang nr 6, blz. 281—335, Den Haag, juni '58

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het MINISTERIE VAN OORLOG

Hoofdredacteur: E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf

Redactie: W. DEN TOOM, Commodore Koninklijke Luchtmacht
Ir. L. W. G. ADANK, Kolonel van de Technische Staf
F. VAN PELT, Majoor van de Generale Staf

Abonnement f3 per kwartaal. Buitenland f15 p. jaar. Losse ex. f1.25. NADRUK VERBODEN

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders 282

Redactioneel gedeelte

Moderne manoeuvre, door J. H. Gillebaard, Kapitein der Infanterie	283
De mechanische personeelsregistratie, door drs. A. J. Kruihof, Hoofd Afdeling Centrale Registratie, Ministerie van Oorlog	285
Landstrijdkrachten in de toekomst, door H. J. van Veen, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf, Hoofd Tactische Commissie Hogere Krijgsschool	296
De kern der doelmatigheid (III-slot), door H. Ch. Kremer, Kolonel der Artillerie	304
Tanks, infanterie en pantserinfanterie, door G. H. O. de Wit, Majoor der Huzaren	309
De verdere vorming van onze pelotonscommandanten, door C. J. Lith, Kapitein der Infanterie	315
Strafopleggers... pas op! door mr. J. Schuurmans, Majoor van de Militair Juridische Dienst	319
Nieuwe topografische kaart van Nederland, door A. van der Waag, Majoor der Infanterie	323
Nieuwe uitgaven	282, 314, 318, 328
Brandende vraagstukken bij de Koninklijke Landmacht — Persvoorlichting over defensieproblemen	329
Meningen van anderen	331
Uit de buitenlandse vakpers	295, 303, 308, 322, 332

DE MILITAIRE SPECTATOR, 127e Jaargang nr 6, blz. 281—335, Den Haag, juni '58

Officiële Mededelingen van het MINISTERIE VAN OORLOG

UIT DE LANDMACHT- EN LANDMACHTORDERS LUCHTMACHTORDERS

De aandacht wordt gevestigd op de volgende orders.

LaO Nr 58032 (LuO Nr 58530) — Reorganisatie militair wetenschappelijk bibliotheekwezen, waarbij een aantal bibliotheken is opgeheven en andere zijn gevestigd.

De legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit tijdschrift uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Koninklijke Luchtmacht niet kan inhouden.

Einde van de Officiële mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

LaO Nr 58033 (LuO Nr 58531); LaO Nr 58034 (LuO Nr 58532) — Kraamgeld; kraamgeld op wachtgeld gestelde militairen. Salarisplafond f 6900,—. In geval van op wachtgeld gestelden inclusief inkomen uit arbeid of bedrijf.

LaO Nr 58036 (LuO Nr 58534) — Verbljfsvergoeding voor gehuwde militairen. Zoveel mogelijk vastgesteld op bedragen per maand in verband met invoering mechanisatie van de bezoldigingsadministratie.

Nieuwe uitgaven

ZEEBRUGGE, ST. GEORGE'S DAY 1918, door Barrie Pitt, 237 blz., geïll. Uitg.: Cassell and Company Ltd, Londen. Prijs: 18/— sh.

Op 23 april 1918 vond de aanval plaats van de Royal Navy op de duikbootbasis bij Zeebrugge. Hoewel een zuiver maritieme aangelegenheid is het boek, dat Pitt hierover na 40 jaren schreef, ten volle waard om ook door de leden van de andere krijgsmachtdelen te worden gelezen. Vooral facetten, die nog te veel naar de achtergrond worden gedrongen, zoals psychologische en morele, komen in dit boek tot hun recht. Eigenschappen, die wij in een eventuele nieuwe oorlog, in verband met de aard van onze potentiële tegenstanders, vooral nodig zullen hebben, hebben deze maritieme actie mogelijk gemaakt.

Het boek vertelt de volledige geschiedenis van de expeditie, die nodig was omdat Engeland, ter zee, met de rug tegen de muur in verband met de totale verliezen aan scheepstonnage als gevolg van de Duitse duikbootacties stond. Voorbereidingen en uitvoering door de Navy en de Royal Marines worden uitvoerig behandeld.

Winston Churchill zei eens van deze gevechtshandeling „it may well rank as the finest feat of arms of the Great War

and certainly as an episode unsurpassed in the history of the Royal Navy”.

v.H.

KAMPF IM GEBIRGE, door Alex Buchner, 233 blz., geïll. Uitg.: Schild-Verlag, München-Lochhausen, 1957. Prijs: DM 12,80.

De strijd in bergachtig terrein behoort door speciaal opgeleide en uitgeruste bergtroepen te worden gevoerd. Om dit aan te tonen heeft Alex Buchner de ervaringen van de Duitse bergtroepen vastgelegd, door op overzichtelijke wijze een aantal kenmerkende gevechten uit W.O. II te beschrijven. Achtereenvolgens worden de doorbreking van een bergpasverdediging, de omvatting, de verdediging, de terugtocht, verscheidene andere soorten acties en de verzorging behandeld.

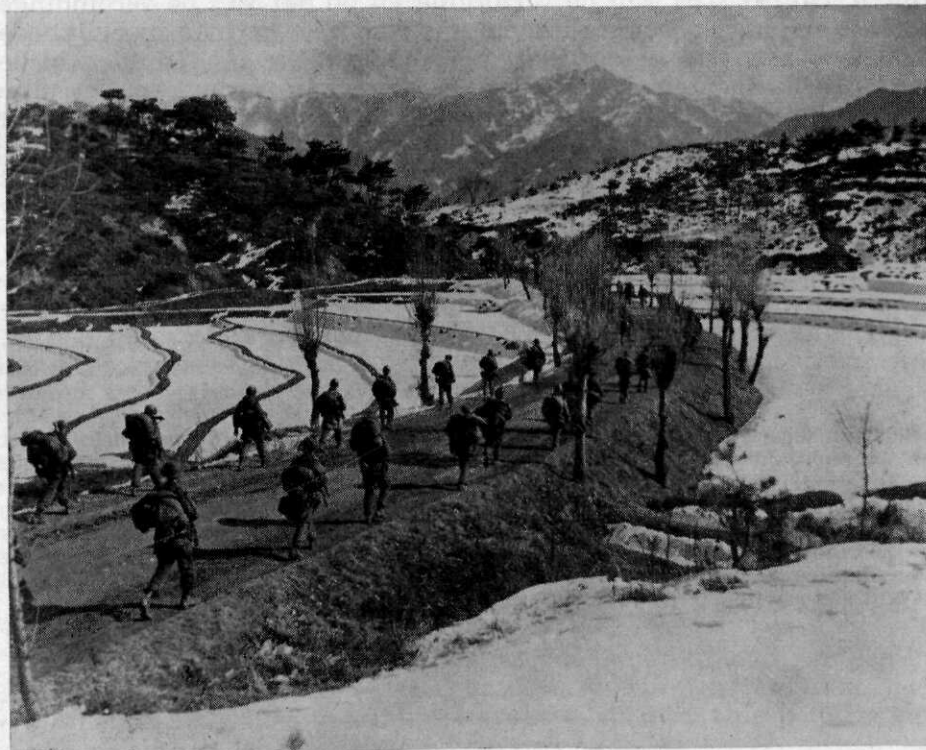
Deze spannend vertelde gevechtsacties, goed geïllustreerd met panoramaschetsen, vormen een zeer waardevol voorbeeldenboek voor deze speciale wijze van oorlogvoeren. Hoewel onze troepen — in eerste aanleg — vermoedelijk niet in bergterrein zullen behoeven op te treden wordt lezing ter algemene tactische ontwikkeling aanbevolen. Het laatste hoofdstuk geeft, in een reeks korte aantekeningen van de General der Gebirgstruppen Konrad, een beknopte gevechtshandleiding voor de strijd in het berglandschap. B.

Moderne manoeuvre

door J. H. GILLEBAARD, Kapitein der Infanterie.

Sinds Hiroshima en Nagasaki heeft het vuur engros zijn tegengif gevonden in de manoeuvre en détail. Zelfs bij de openlijke aanval der communisten op Zuid-Korea hebben uiteindelijk de partijen het conflict lokaal willen houden. Sedert is voor de rode agressor de infiltratie, de ongrijpbare en onstrafbare gebiedsvermeerdering, opnieuw de bij uitstek geschikte vorm van manoeuvreren geworden. Tegen vuur is de medijn beweging. *Het antwoord op het grote vuur is de kleine manoeuvre.*

Ook in de wereld van vandaag vinden wij dit eigenlijk alleen maar bevestigd. Economisch en politiek, ideologisch en militair. Alom wordt er slag geleverd, op grote schaal, maar... in het klein. In navolging echter van een Amerikaanse prediking, die alle gezag nog niet heeft verloren, projecteren sommigen van ons de aanpassing van de militaire manoeuvre aan de enorme vuurkracht van heden allereerst in snelle massale gemechaniseerde troepenbewegingen. Zij denken aan vloten helikopters, aan een zondvloed van tanks, aan zwermen APC's. Maar hoelang kunnen die machines blijven draaien, wanneer kernvuur de voortbrenging der middelen stopt, en vijandige handen de infrastructuur doen wegvallen? Wij moeten langer mee dan die paar dagen! Ook hierna zal er moeten worden gevochten. Dan gaat eigenlijk de zaak pas goed beginnen!

Infanterie op weg in Korea om een omtrekkende beweging van de vijand af te snijden.

En zo voert zelfs de gevleugelde en gerupste beweeglijkheid ons terug tot de mobiliteit der voeten. Zonder deze kan trouwens een vijand, die zich op eenzelfde wijze voortbeweegt, nimmer worden aangegrepen.

Onderdelen zullen zich ontdoen van hun tros om, o ironie, te kunnen blijven leven en vechten. Vuursteun verlenende eenheden zullen weer naar de persoonlijke wapens grijpen, omdat er voor hun stukken geen granaten en voor hun granaten geen doelen meer zijn. Hoe keert de wal het schip! En — doch dit tussen haakjes — hoe stemt zulk een gang van zaken overeen met de inhoud van onze schatkist.

Wellicht doen wij verstandig ons op een beweeglijkheid als deze, rechtstreeks voor te bereiden. Het is niet voldoende het regimentverband uit onze organisatie te schrappen wanneer wij het in nu reeds geformeerde gevechtsgroepen herstellen. Ook is het de vraag of niet nog aanzienlijk méér gewicht behoort te worden toegekend aan de gevechtsvaardigheid van de enkeling en van de kleine eenheid. *Wat wij harder dan APC's nodig hebben zijn mannen, die zo lang kunnen lopen tot zij weer kunnen vechten.* Die, wanneer de Hollandse polder als slagveld ongeschikt is, hun guerilla desgewenst verplaatsen naar de Bourgondische heuvels. Die zich zodanig in het terrein kunnen voortbewegen dan wel stilhouden, dat zij een binnensijpelende vijand te pakken hebben, voordat deze dit hen kan doen.

Hierop zij onze opleiding meer bewust gericht. Als aanvalsvormen moeten wij veelvuldiger de nachtelijke overval en de hinderlaag beoefenen. Voor een verdediging moeten wij ons grondiger trainen in het onzichtbaar en zo onvernietigbaar worden.

Er zijn meer voorbereidingen, die reeds nu kunnen worden getroffen. Op het stuk van de verzorging en op dat van de verbindingen zullen spreiding en beweeglijkheid ons voor niet geringe moeilijkheden plaatsen. Zeker voor een gedeelte zijn die op te vangen. In die gebieden waar wij verwachten die nodig te hebben, kan opslag worden uitgesmeerd, kunnen kleine verzorgingsinstallaties worden ingericht. Lijnverbindingen kunnen worden gelegd en waarschuwingssystemen georganiseerd. Sterk gecomprimeerde rantsoenen scheppen gevechtskansen die anders niet zouden bestaan.

Maken wij de man minder afhankelijk van een verzorging die hij straks misschien toch niet kan genieten. Verlossen wij hem van een aanhang die, in stede van hem op zijn doel te brengen, hem daarvan verre houdt. Maken wij hem los van de plaats waar hij anders zijn vernietiging zou ontmoeten. Zodat hij degene is die zijn tegenstander om hals brengt.

Volstaan wij echter niet met de fysieke beweeglijkheid voor het voetlicht te hebben gebracht. Een andere mobiliteit verdient tenslotte de schijnwerper. Het is de wendbaarheid van de geest, die als eerste in deze kernvuurtijd onontbeerlijk is. Het is de geest die het lichaam dirigeert.

Stellen wij besluitvaardigheid, aanpassingsvermogen en fantasie in de plaats van starheid, dogmatisme en lauwheid. En laten rappe voeten de dragers zijn van een marsvaardige vechtlust.

Want agressiviteit is de aandrijving van de voeten.

De mechanische personeelsregistratie

door drs. A. J. KRUIHOF, *Hoofd Afdeling Centrale Registratie, Ministerie van Oorlog.*

In het artikel „Efficiency en efficiency-onderzoek”¹⁾ van de heer S. D. D u y v e r m a n, Directeur-Generaal van Oorlog, kondigt deze aan, dat in leger en luchtmacht transportabele machines zullen worden ingevoerd, die de berichtgeving inzake de personeelsadministratie zeer aanzienlijk zullen bekorten en verbeteren.

Nadat, binnen de muren van het ministerie, de mogelijkheden die deze machines bieden, uitvoerig waren bestudeerd en beproefd, zijn sedert maart 1957 proeven bij troepenonderdelen genomen. De resultaten daarvan zijn zodanig, dat thans in grote lijnen kan worden vastgesteld hoe zij *kunnen* worden ingezet.

Daar deze machines, die de personeelsregistratie grotendeels mechaniseren, binnen afzienbare tijd bij de Koninklijke Landmacht zullen worden ingevoerd, is het wenselijk na te gaan:

- *wat het eigenlijke probleem is;*
- *welke theoretische oplossing voor dit probleem gevonden is en welke technische hulpmiddelen (machines) daarbij worden gebruikt;*
- *de uitwerking van deze theoretische oplossing en de organisatorische hulpmiddelen, die daarbij nodig zijn;*
- *de toepassing van het systeem;*
- *conclusies.*

Algemene probleemstelling

Diverse instanties hebben, voor de uitoefening van hun taak, behoefte aan bepaalde personeelsgegevens t.a.v. militairen en moeten hieromtrent schriftelijk worden ingelicht. Om hen te kunnen raadplegen, schrijven of typen zij de gegevens op kaarten of deze worden — zoals bij het Ministerie van Oorlog — gecodeerd, in ponskaarten geponst. Aangezien zich voorts in de loop van de tijd wijzigingen voordoen, moeten bedoelde instanties schriftelijk daaromtrent worden ingelicht. Die wijzigingen worden dan weer op de kaarten bijgeschreven of bijgetypt, c.q. gecodeerd, in ponskaarten geponst.

Het betreft hier de volgende instanties:

- die, welke in de hiërarchieke lijn liggen (cc, bc, divc, het ministerie, e.d.);
- die, welke buiten de hiërarchieke lijn liggen (wapeninspecteur, registratieve korpsen);
- instanties buiten het militaire apparaat (burgemeesters en de Pensioenraad).

Hun behoeften zijn niet gelijk, noch t.a.v. de gegevens, noch t.a.v. de groepen militairen waaromtrent zij gegevens vastleggen. Wel worden van vele militairen dezelfde gegevens door meer instanties vastgelegd en bijgehouden.

Het bovenstaande heeft tot gevolg, dat de gegevens en de wijzigingen vele malen geschreven, getypt of in code geponst worden (tenminste 7 maal) en dat de formulieren, waarbij de wijzigingen bekend worden gesteld, vele malen met de hand moeten worden gesorteerd (tenminste 10 maal). Dit werk is zeer tijdrovend en geeft een grote kans op fouten, temeer daar het een zeer groot aantal wijzigingen per jaar betreft. *De vraag rijst nu, of dit handwerk niet kan worden geëlimineerd onder gelijktijdige versnelling van het proces en vermindering van de foutenkansen.*

Theoretische oplossing van het probleem

Er is dus naar een mogelijkheid gezocht om de inhoud van een bepaalde boeking zonder fouten mechanisch te kunnen herhalen, naar verschillende instanties te kunnen toesturen en mechanisch te kunnen

¹⁾ De Militaire Spectator, februari 1957, blz. 58.

sorteren, te tellen en om te zetten in een intermediair, waarmee de bestaande ponskaartensets op het ministerie mechanisch kunnen worden bijgewerkt. Deze mogelijkheid is gevonden door de combinatie van de navolgende technische apparatuur.

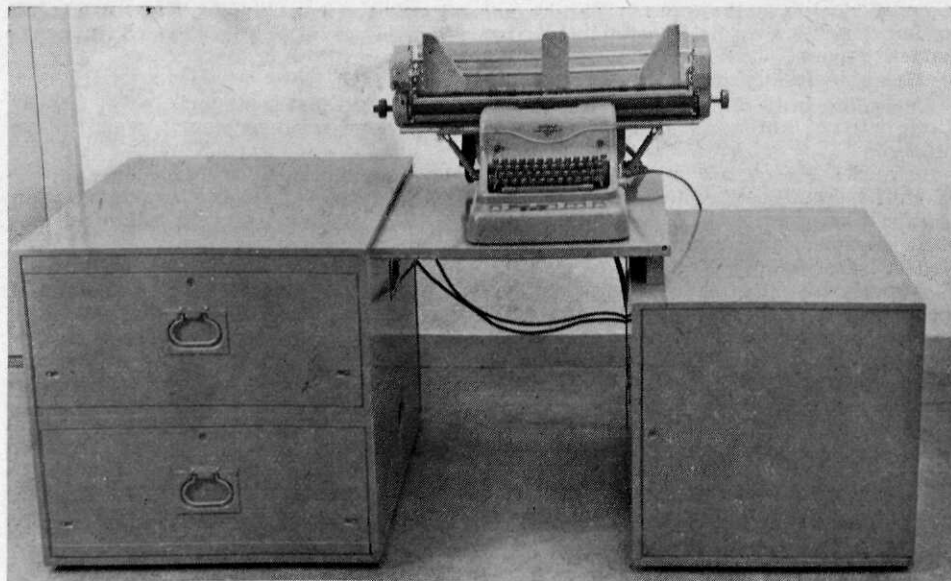
- Saldo-Quick.
- Bladschrijver.
- Tape-to-card-converter.
- Sorteermachine.
- Tabulator.

Saldo-Quick (afb. 1)

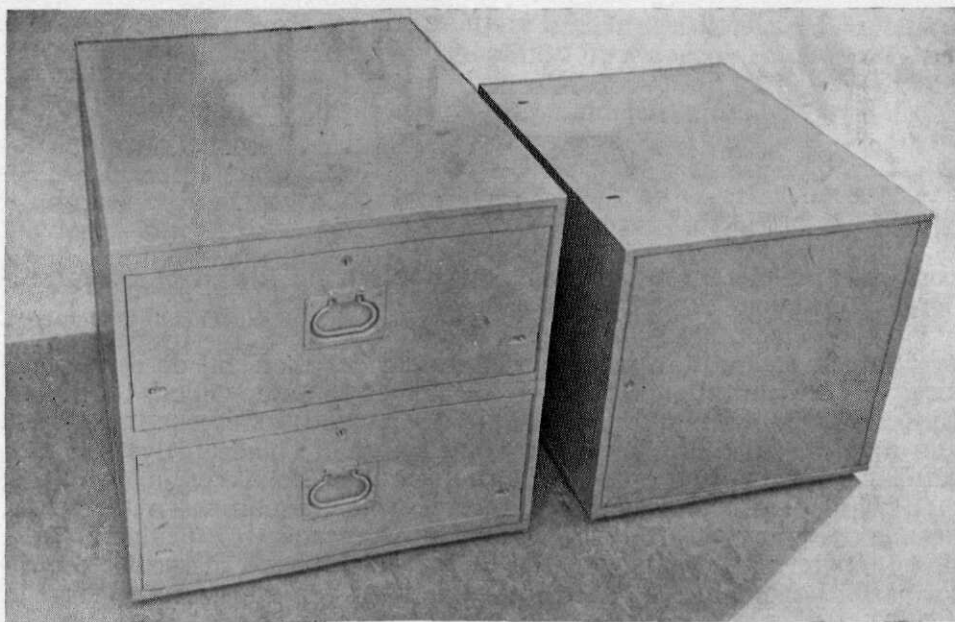
Er bestaan schrijfmachines met aangekoppelde bandponzers, waarmee men niet alleen letters en cijfers op een blad papier of een kaart kan typen, maar waarmee men deze tevens vast kan leggen in een zg. ponsband. Aan de wagen van deze schrijfmachine bevindt zich een besturingsliniaal waarop metalen ruiters zijn geplaatst. Bij het verplaatsen van de wagen passeren deze ruiters een aftastinrichting, waardoor automatisch ook nog bepaalde commando's, o.m. nodig voor de besturing van andere machines (bladschrijver, tape-to-card-converter), in de ponsband worden opgenomen.

Deze combinatie van schrijfmachine en bandponser heet *Saldo-Quick* (zij kan nog worden uitgebreid met een aangekoppelde telmachine). Met de *Saldo-Quick* kan men dus, tegelijk met de eerste *noodzakelijke* boeking van bv. een personeelsmutatie, op een kaart, als bijproduct, een ponsband verkrijgen waarin de gehele boeking nog eens in ponsingen is vastgelegd.

Vele *Saldo-Quick*s zijn zodanig geconstrueerd, dat zij geschikt zijn voor gebruik te velde (in tenten, schuren, enz.). Zij zijn binnen een half uur, van bedrijfsklaar, gereed voor transport (verpakt in 3 kisten) en omgekeerd. Als stroomvoedingsbron kunnen stroomaggregaten worden gebruikt.

Afb. 1a De *Saldo-Quick* gereed voor gebruik te velde.

Afb. 1b De Saldo-Quick gereed voor transport.

Bladschrijver

Met een bladschrijver (voorzien van een afleeskop) kan men een in een ponsband vastgelegde, tekst mechanisch op een blad papier typen. Het is dus een soort schrijfmachine, die men door middel van een ponsband kan laten typen.

Indien deze bladschrijver is ingericht voor formulierendruk kan de tekst op voorbedrukte formulieren worden afgedrukt, mits men althans ervoor heeft gezorgd, dat de vereiste commando's om haar op de juiste plaats op het formulier te krijgen, in de ponsband zijn opgenomen. Bij de beschrijving van de Saldo-Quick is erop gewezen dat deze commando's automatisch in de ponsband worden aangebracht.

Met de bladschrijver kan men dus een mutatietekst, vastgelegd in een ponsband, mechanisch op een mutatieformulier afdrukken.

Tape-to-card-converter

De tape-to-card-converter legt de inhoud van een ponsband vast in ponskaarten. Door bepaalde commando's in de ponsband wordt deze converter bestuurd en de, in de band geponste, gegevens worden in de juiste kolommen van de ponskaart geponst. Deze commando's worden ook bij de eerste boeking met de Saldo-Quick automatisch in de ponsband opgenomen.

Met de tape-to-card-converter kan men dus een mutatietekst, vastgelegd in een ponsband, mechanisch in ponskaarten ponsen.

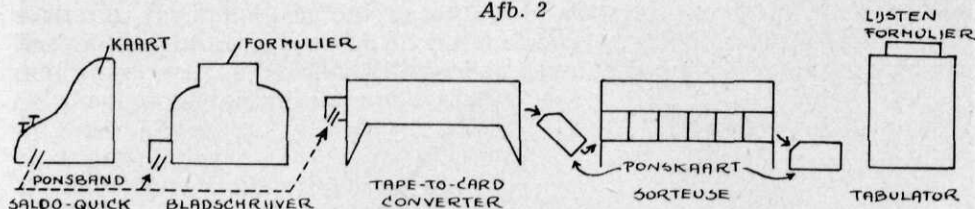
Sorteermachine

Door middel van sorteermachines kan men ponskaarten met grote snelheid, zowel alfabetisch als numeriek, naar bepaalde gezichtspunten mechanisch sorteren.

Tabulator

Door middel van een tabulator kan men de inhoud van gesorteerde

Afb. 2

ponskaarten, met grote snelheid, mechanisch op lijsten of op formulieren afdrukken.

Samenvattend kan worden vastgesteld dat men, bij de eerste boeking van een mutatietekst op een kaart met de Saldo-Quick, tegelijkertijd over een bijproduct beschikt (de ponsband). Met deze ponsband kan men, met behulp van een daartoe ingerichte bladschrijver, de mutatietekst mechanisch op een mutatieformulier afdrukken en men kan, met behulp van tape-to-card-converter, sorteermachines en tabulator, deze teksten, gesorteerd, op lijsten of op formulieren afdrukken. Deze lijsten en formulieren kan men aan de verschillende instanties ter informatie toezenden. Men komt dan tot het schema als weergegeven in afb. 2.

Twee dingen zijn in het bovenstaande buiten beschouwing gelaten.

Wil men met behulp van de sorteermachine de ponskaarten kunnen uitsorteren — bv. op registratief korps of op gemeente van inwoning — dan moet men ervoor zorgen, dat de daartoe vereiste gegevens bij de eerste boeking in de mutatietekst verwerkt zijn en d.m.v. de ponsband in de ponskaart worden meegenomen. De sorteermachine kan alléén maar sorteren op gegevens, die inderdaad in de ponskaart zijn vastgelegd.

Wil men de, door middel van de ponsband verkregen, ponskaarten gebruiken om de gecodeerde gegevens in de reeds op het ministerie bestaande ponskaarten mechanisch bij te werken, dan moet men bij de eerste boeking met de Saldo-Quick de vereiste gegevens reeds in code in of bij de mutatietekst verwerken.

Uitwerking van de theoretische oplossing

In verband met het kleine aantal personeelsmutaties bij compagnieën en dergelijke onderdelen, is het economisch niet verantwoord bij deze onderdelen een Saldo-Quick in te delen. De wenselijkheid dat de personeelsregistratie onder rechtstreeks bereik van het personeel van de bataljonsstaf is, maakt indeling per bataljon of overeenkomstige eenheid — althans in vredestijd — wél noodzakelijk.

In oorlogstijd is het veelal onmogelijk om administratieve arbeid van enige omvang op het eigenlijke gevechtsterrein te verrichten. Daarom moet de mogelijkheid open blijven om het personeel, belast met deze arbeid — dus o.m. het personeel, belast met de registratie — alsmede de bijbehorende hulpmiddelen, zoals Saldo-Quick, verder naar achteren in een daarvoor in te richten administratief centrum te kunnen concentreren.

Het is duidelijk dat men, noch bij de bataljonsstaf noch op het administratieve centrum, zonder meer weet welke personeelsmutaties er bij de compagnieën plaats vinden. Er moet dus een eenvoudige berichtgeving omtrent deze veranderingen zijn tussen de compagnieën en het

personeel belast met de registratie. Deze berichtgeving heet *de dagelijkse informele mutatieberichtgeving* en vindt plaats door middel van het *dagelijks informeel mutatiebericht* of wel het „*dimub*”.

De benodigde organisatorische hulpmiddelen zijn:

- de appèlkaart;
- het dimub;
- de registratiekaart;
- de boeking;
- het mutatieformulier;
- de registratiehulpkaart;
- de ponskaarten;
- de mutatielijst.

De appèlkaart

De compagniescommandant heeft, in oorlogstijd, slechts behoefte aan een appèlkaart en aan gegevens om de militair in te zetten. In vreedstijd moet hij over meer gegevens beschikken, teneinde de opleiding voort te kunnen zetten en om bepaalde administratieve handelingen te laten verrichten. Om nu deze commandant, zowel in oorlogstijd als in vreedstijd, over hetzelfde hulpmiddel te laten beschikken, dient hij van elke militair een appèlkaart te hebben, die wordt meegevoerd en bijgehouden. Deze kaarten zijn op te bergen en mee te voeren in een eenvoudig foedraal (voor een onderdeel van ca. 200 man heeft dit een omvang van $15 \times 21,5 \times 4$ cm met een gewicht van 1,5 kilo, kaarten inbegrepen).

Het dimub

Het dimub is het formulier voor de dagelijkse informele mutatieberichtgeving tussen de compagniescommandant en de bataljonscommandant (die het doet toekomen aan het personeel, dat er voor hem mee moet werken). Dit formulier omvat een sterkte-overzicht van de compagnie, alsmede een nominatieve toelichting in *vrije* bewoordingen, aangevende de redenen waarom de sterkte op dit dimub afwijkt van de sterkte van het vorige dimub. Het omvat bovendien andere aantekeningen, zoals die van belang voor de financiële administratie, en is een informele vorm van dienstcorrespondentie tussen de compagnies- en hogere commandant. Voor een betrekkelijk klein onderdeel als een bataljon infanterie kan men op eenvoudige en snelle wijze uit de sterkte-overzichten van de dimubs van de compagnieën de totale sterkte van het bataljon samenstellen. Dit is één van de redenen waarom in het algemeen de bataljonscommandanten zullen bepalen, dat de dimubs van de onderdelen *d.t.v. de S1* naar het personeel, belast met de verdere verwerking, moeten worden gezonden.

De registratiekaart

Voor elke militair worden twee registratiekaarten aangehouden. Elke kaart bestaat uit:

- kolommen voor *indicatieve gegevens* (nl. kaartnummer, regelnummer, registratienummer, geslachtsnaam van de betrokken militair²⁾, alsmede voor het eventuele correctieteken;
- kolommen voor het *tekstgedeelte*, de kaartletter en de datum van ingang van de verandering;
- kolommen voor de te coderen gegevens (dit zijn de gegevens die in *de ponskaarten* van het ministerie moeten worden opgenomen).

Het tekstgedeelte bevat de staat van dienst, zoals vastgelegd in het RVKL. De ponskaarten van het ministerie bevatten de belangrijkste elementen van de rechtspositie, alsmede de gemeente van inwoning en enige gegevens omtrent de militaire bruikbaarheid van de man. De registratiekaart wordt aangehouden bij:

- het bataljon of overeenkomstig onderdeel;
- het ministerie.

Opmerking 1: het kaartnummer c.q. de kaartletter heeft betrekking op een verdeling van de ponskaarten in grote groepen, zoals bv. de beroepsofficieren (1 resp. a), de reserve-officieren (2 resp. b), het beroepspersoneel beneden de rang van tweede luitenant (3 resp. c), enz.

²⁾ Indien de geslachtsnaam meer dan 5 letters omvat, worden slechts de eerste vijf letters daarvan vermeld. (De volledige geslachtsnaam, alsmede de voornamen zijn links bovenaan op de kaart vermeld).

Opmerking 2: Indien bij of na het boeken van een verandering blijkt, dat men een fout gemaakt heeft, wordt de boeking herhaald, maar dan plaatst men tevens in de correctiekolom de aanduiding „c”.

De boeking

- Deze valt uiteen in het boeken van:
- de indicatieve gegevens;
 - het tekstgedeelte, de kaartletter en de datum van ingang;
 - de te coderen gegevens.

Het boeken van de indicatieve gegevens geeft geen bijzondere problemen. Bij elke boeking worden registratienummer en naam (althans 5 letters van de naam) steeds van de vorige regel herhaald. Dit vergemakkelijkt de visuële controle op de juiste boeking van deze gegevens (men weet dan tevens dat deze gegevens juist in de ponsband vastgelegd zijn).

Het tekstgedeelte heeft twee aspecten, t.w. het aantal letters waaruit de tekst bestaat en de volgorde van bewoording.

Het aantal lettertekens waaruit de tekst bestaat, bepaalt het aantal aanslagen op de schrijfmachine (i.c. op de Saldo-Quick), de zendtijd c.q. de machinetijd voor bladschrijvers en de machinetijd voor de tape-to-card-converter. Het is dus van groot belang deze tekst zo kort mogelijk te houden. Daartoe zijn alle voeg- en lidwoorden, voor zover geen verwarring kan ontstaan, geschrapt en bovendien wordt van de bestaande afkortingen — zoals „inf” voor infanterie — gebruik gemaakt. Tenslotte zijn nog voor vele woorden en begrippen, waarvoor men in de registratie zonder bezwaar afkortingen kan gebruiken — zoals „iglip” voor ingelijfd in persoon — afkortingen vastgesteld. Het aantal lettertekens per mutatietekst is hiermee tot een minimum terug gebracht.

De bestaande teksten sommen voorts in het algemeen die veranderde factoren op, die ook in de ponskaarten moeten worden opgenomen, m.a.w. die bij de boeking op de registratiekaart in de kolommen van de te coderen gegevens, gecodeerd moeten worden vermeld. Om de codering eenvoudig te houden is de volgorde van deze factoren in de mutatietekst aangepast aan de volgorde waarin deze gegevens in de kolommen „te coderen gegevens” moeten voorkomen.

Boven elk van de kolommen is in klare taal en in afkorting aangegeven, welke factor in elke kolom moet worden gecodeerd (bv. boven de kolom waarin de factor „wapen of dienstvak” gecodeerd moet worden, staat vermeld „wapen” en de afkorting „w”). In de mutatietekst is nu, voor elke factor, de afkorting vermeld van de kolom, waarin deze factor moet worden gecodeerd (bv. is de betrokken militair tot het wapen der infanterie komen te behoren, dan staat in de tekst vermeld „winf”, hetgeen betekent dat het begrip „inf” gecodeerd vermeld moet worden in de kolom „w” (wapen)). Het bijbehorende codeboekje, waarin men de code voor het wapen „infanterie” moet opzoeken, is verdeeld in verschillende pagina's. Op de pagina's waarop bv. de codes voor het wapen vermeld zijn staat ook vermeld „w”.

Moeten er tenslotte nog andere gegevens worden vermeld, dan die welke gecodeerd moeten worden, dan gaan deze in de tekst vooraan.

In het RVKL zullen de bestaande mutatieteksten nog met deze zg. afgekorte teksten worden aangevuld. De samenhang tussen de mutatieteksten en de te coderen gegevens heeft tot gevolg, dat bij elke boeking de belangrijkste delen van de tekst praktisch tweemaal, doch weliswaar op twee verschillende manieren, worden geboekt, nl. éénmaal in de tekst (afgekort) en éénmaal in de kolommen (in code). Dit geeft weer een controle-mogelijkheid.

De te coderen gegevens behoeven na bovenstaande geen verdere beschouwing.

Bij het boeken van een verandering worden in het kolommenoverzicht, in de kolommen waarin geen gewijzigde codegetallen opgevoerd behoeven te worden, de codegetallen van de vorige regel herhaald. Dit heeft tot gevolg dat elke boeking eindigt met een actueel overzicht van de belangrijkste factoren uit de rechtspositie en de militaire bruikbaarheid van de man. Maar dit heeft ook tot gevolg dat men — wanneer men de registratiekaart beziet — snel een inzicht heeft *wanneer* bepaalde factoren zijn gewijzigd. Dáár verandert nl. het codenummer in de desbetreffende kolom. Men vindt dan links op de registratiekaart op dezelfde regelhoogte de datum van ingang en de desbetreffende tekst van de verandering.

Op het eerste gezicht lijkt het stellen van de juiste boeking ingewikkeld. Men moet hierbij echter niet uit het oog verliezen dat bij de onderdelen vele gelijke mutaties massaal voorkomen (bv. inlijving, plaatsing bij een (paraat) onderdeel, klein verlof, groot verlof, enz.). In dergelijke gevallen kan men praktisch dezelfde tekst en codering gebruiken. Bij de overige mutaties heeft men deels ook te doen met regelmatig terugkerende zelfde afkortingen en coderingen zoals „eigen” wapen, „eigen” onderdeel, e.d.

De mutatieformulieren

Elke boeking kan, met behulp van een bladschrijver en de ponsband, op een mutatieformulier worden afgedrukt. Op het mutatieformulier staat dus o.m. vermeld:

- registratienummer en naam van betrokkene;
- de tekst van de verandering die plaats heeft gevonden, met datum van ingang;
- een actueel totaal overzicht van de gecodeerde gegevens (o.m. bevattende de belangrijkste elementen van de rechtspositie, het onderdeel waarbij de militair geplaatst is, e.d.).

Deze mutatieformulieren zijn op eenvoudige wijze van elkaar te scheiden en te sorteren.

Voor zover men op een tussenliggend niveau, bv. bij de divisie, slechts behoefte heeft aan een nominatief inzicht omtrent het personeel dat binnen het bevelsressort is geplaatst, alsmede omtrent het onderdeel waarbij de militair behoort, kan men hier volstaan met een systeem van deze formulieren op te bouwen. Daartoe kan men de formulieren op de 5 letters van de naam alfabetisch opstellen en daarbinnen bv. op registratienummer. Een dergelijk systeem is bij te houden door het aanwezige formulier te vervangen door het nieuwe formulier (men hoeft dan niets over te schrijven).

Registratiehulpkaart

Voor zover men op een tussenliggend niveau, bv. bij de divisie, t.a.v. bepaalde groepen personeel behoefte heeft aan bepaalde gegevens uit de geschiedenis van dit personeel en aan een overzicht van de rechtspositie en militaire bruikbaarheid, kan men t.a.v. dit personeel

- bij aankomst in het bevelsressort een hulpkaart laten invullen;
- de mutatieformulieren in de kaart inplakken.

Het systeem wordt dan deels bijgehouden zonder dat binnenkomende mutaties moeten worden overgeschreven. (Voor zeer bijkomende, incidentele veranderingen die vooral in vreedstijd nog een rol spelen t.a.v. zeer bepaalde groepen militairen, kan nog van een eenvoudig hand-mutatiesysteem gebruik worden gemaakt).

De ponskaarten

Uit elke boeking komen twee ponskaarten voort. De eerste ponskaart stemt overeen met de linkerhelft van de registratiekaart en bevat:

- kaartnummer;
- de overige indicatieve gegevens;
- het tekstgedeelte.

Deze ponskaart wordt slechts gemaakt opdat men de mutatieteksten mechanisch op registratienummer kan sorteren.

De tweede ponskaart bevat:

- kaartletter;
- de overige indicatieve gegevens;
- datum ingang;
- gecodeerde gegevens.

De kaart heeft een meerledig doel, t.w.:

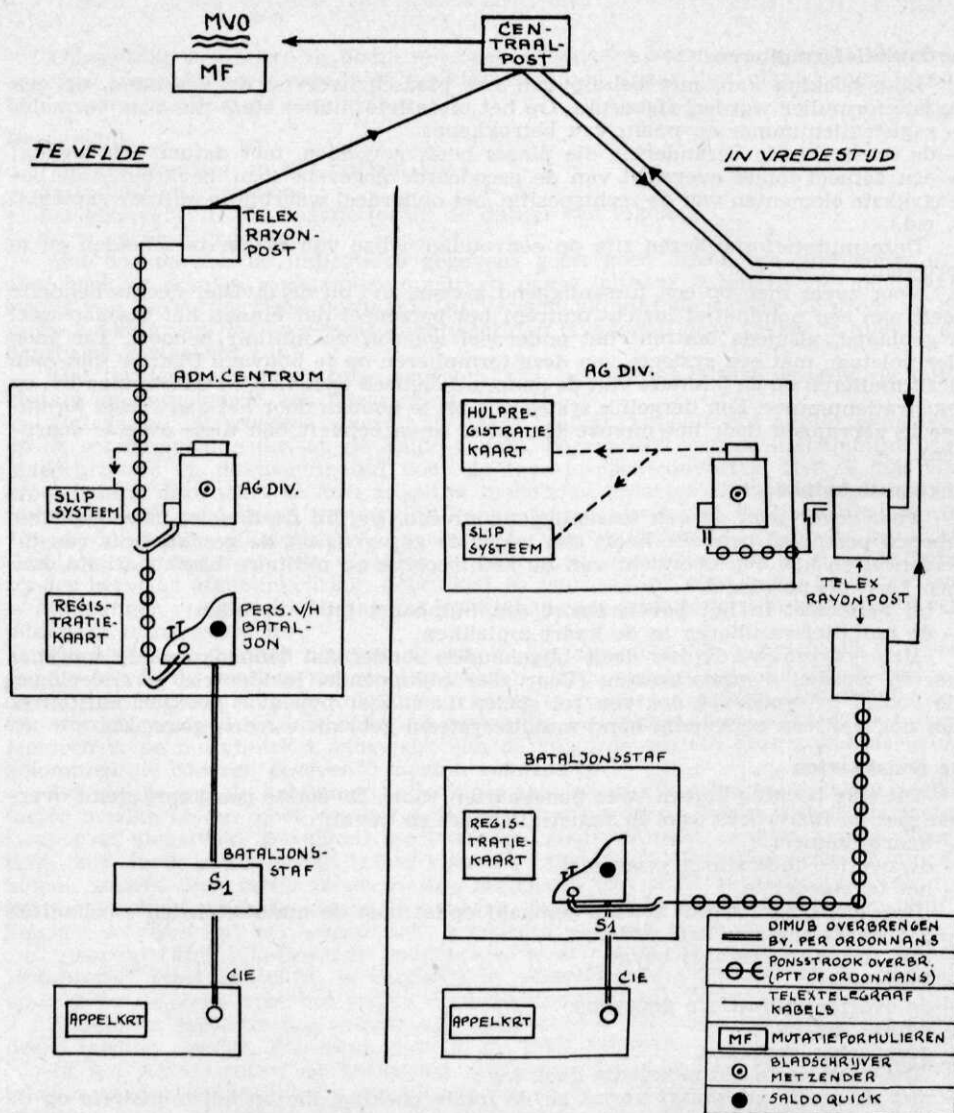
- met de eerste ponskaart vormt zij de totale boeking, die op het ministerie op de registratiekaart moet worden vastgelegd;
- zij bevat gecodeerde veranderingen, die verwerkt moeten worden in de ponskaartensets van het ministerie;
- zij bevat de gecodeerde veranderingen waaromtrent diverse instanties geïnformeerd moeten worden;
- zij bevat — in code — de te informeren instanties, zoals de gemeente van inwoning, de registratieve korpscommandanten, enz.

Opgemerkt wordt, dat de tape-to-card-converter zo is ingericht dat, bij het aflezen van de ponsband voor de eerste ponskaart, de overige indicatieve gegevens niet alleen in de ponskaart worden geponst, maar tevens worden vastgelegd in het geheugen van de tape-to-card-converter. Na het aflezen van de gegevens voor de eerste ponskaart en de kaartletter voor de tweede ponskaart stopt het aflezen en de tape-to-card-converter pons de in het geheugen opgenomen indicatieve gegevens in de tweede ponskaart. Daarna wordt de ponsband verder afgelezen en de tweede ponskaart verder geponst.

Het bovenstaande heeft tot gevolg dat de indicatieve gegevens maar éénmaal met de Saldo-Quick behoeven te worden geboekt en toch in twee verschillende ponskaarten terecht komen.

De mutatielijsten

Op deze lijsten worden, naast registratienummer, achternaam (althans de eerste

Afb. 3 Schematisch beeld van de mechanische berichtgeving voor divisie-onderdelen te velde en voor divisieonderdelen in de vredesopstelling. Uit dit beeld blijkt dat er tussen beide mogelijkheden geen principieel verschil bestaat. De overgang van de ene naar de andere mogelijkheid is in beginsel slechts een kwestie van verplaatsing van personeel en hulpmiddelen.

Afb. 4 De Saldo-Quick te velde (in de tent) links verbindingapparatuur, door middel waarvan het dimub van uit de compagnieën wordt ontvangen; rechts een stroomaggregaat dat als voedingsbron dienst doet.

5 letters van deze naam) en de datum waarop de verandering heeft plaats gevonden, afgedrukt:

— de aard van de mutatie (in code);

— de laatste stand — dus nadat de verandering heeft plaats gevonden — van die factoren van de rechtspositie en de bruikbaarheid, die de ontvanger van de lijsten voor zijn taak nodig heeft (ook weer in code).

Deze lijsten kunnen, zo nodig, gemakkelijk splitsbaar afgeleverd worden (bv. per mutatieregel of per groep mutaties). Zij worden aan de daarvoor in aanmerking komende instanties toegezonden.

Toepassing van het systeem (afb. 3)

*Te velde*³⁾ (afb. 4)

Bij de compagnie worden, in de loop van elk etmaal, de veranderingen, die worden gemeld, vastgelegd op het dimub; zonodig wordt het appèlkaartensysteem bijgewerkt. Aan het einde van het etmaal wordt het sterkte-overzicht bijgewerkt. De wijzigingen, die zich in de sterkte hebben voorgedaan ten opzichte van de sterkte vermeld op het dimub over het vorige etmaal, worden nominatief op het dimub verantwoord.

Het dimub wordt vervolgens naar de bataljonscommandant (S1) gezonden, c.q. overgeseind. De S1 verzamelt de dimubs van de onderdelen en doet, desgewenst met behulp daarvan, een sterkteoverzicht van het bataljon opstellen. Daarna worden zij doorgezonden c.q. overgeseind naar het personeel, belast met de verdere verwerking van de dimubs van het bataljon dat, met het overeenkomstige personeel van de andere onderdelen, bv. van de divisie, achterwaarts, in een administratief centrum om de AG van de divisie is geconcentreerd. Dit personeel beschikt over de registratiekaarten van het personeel van het bataljon; één of meer groepen van dit personeel beschikken over een Saldo-Quick. De mutaties worden hier geboekt; de ponsband die hierbij ontstaat wordt aan de AG van de divisie doorgegeven.

De AG verzamelt de ponsbanden van de bataljons en drukt met behulp van de bladschrijver de inhoud van de ponsbanden op de mutatieformulieren af, die hij daarna — eventueel na selectie — sorteert in zijn (slip) systeem (nominatief systeem van het personeel van de divisie, o.m. aangevende welk personeel tot de divisie behoort en waar dit personeel is geplaatst).

De AG-divisie draagt er vervolgens zorg voor, dat de ponsbanden — hetzij via het LK, hetzij rechtstreeks — zo nodig en zo mogelijk door gebruik te maken van telextelegraafkabels, het ministerie bereiken.

Het ministerie ontvangt de ponsbanden en zet deze met de tape-to-card-converter in ponskaarten om. Per mutatie ontstaan twee ponskaarten (de eerste met een kaartnummer, de tweede met een kaartletter). De ponskaarten worden gesorteerd op registratienummer en op lijsten afgedrukt. Aan de hand van deze lijsten worden de registratiekaarten van het departement bijgewerkt. De tweede ponskaarten (met de kaartletter) worden gesorteerd, bv. op gemeente van inwoning, per gemeente op lijsten afgedrukt en ter informatie aan de gemeenten doorgezonden. Tenslotte worden de tweede ponskaarten gebruikt voor het bijwerken van de overige ponskaartensets, die op het ministerie worden aangehouden en met behulp waarvan sterkte-overzichten, personeelsstatistieken, enz. worden samengesteld.

In vrede

In vrede is geen administratief centrum geformeerd en het

³⁾ Uitgegaan wordt van een bataljon in divisieverband en van de gedachte dat er een administratief centrum gevormd is.

personeel, belast met het verwerken van de dimubs op de registratiekaart, bevindt zich bij de staf van het bataljon. Er is per bataljon een Saldo-Quick ingedeeld. Vele bataljons liggen op vrij grote afstand van de AG van de divisie. Er is echter een telexnet over Nederland gedacht, dat bepaalde punten — via een centrale — met elkaar kan verbinden. Deze punten liggen o.m. dicht bij de vredesopstelling van de AG van de divisie en het legerkorps. De bataljons — die dus bij een dergelijk punt (zg. telexrayonpost) liggen — bezorgen de ponsband op deze post. Van de post uit wordt de inhoud van de ponsband, via de centrale, overgeleid naar de telexrayonpost, die in de nabijheid van de AG van de divisie is gelegen. Bij deze laatste telexrayonpost bevinden zich een blad-schrijver en een bandponser, zodat hier de boekingen ontvangen worden op mutatieformulieren en in een ponsband. Formulieren en ponsband worden bij de AG van de divisie afgeleverd. Zo nodig seint deze de inhoud van de ponsband over naar de AG van het LK.

Het ministerie is ook aangesloten met bladschrijvers en bandponseren op de centrale van het telexnet. De mutaties, die deze centrale passeren, worden tevens ter kennis van het ministerie gebracht. Op het ministerie beschikt men dus weer over mutatieformulieren en ponsbanden en deze kan men met de tape-to-card-converter verder verwerken. *In beginsel* is er dus geen onderscheid tussen de gang van zaken bij de onderdelen te velde en de gang van zaken in vredestand.

De kwetsbaarheid van het systeem

In het voorgaande werd reeds opgemerkt, dat:

- de Saldo-Quicks geschikt zijn voor gebruik te velde (verscheidene dagen werd met een Saldo-Quick op de hei in een tent gewerkt, verscheidene malen werden ze met een troepentransport vervoerd, ook werden er terreinritten mee gemaakt);
- de Saldo Quicks met stroomaggregaten kunnen worden gevoed. Dit kunnen o.a. aggregaten zijn, die 220 volt (50 perioden) leveren (verscheidene dagen werd op een dergelijk aggregaat gewerkt).

Bovendien blijkt uit het voorgaande, dat het gebruik van lijnverbindingen geen voorwaarde voor het systeem is. De ponsstrook kan als elk ander document worden vervoerd.

Wanneer onverhoopt op een bepaald punt ook niet over stroomaggregaten beschikt kan worden, is het nog mogelijk de Saldo-Quick als gewone schrijfmachine te gebruiken. De boekingen kan men dan op de gewone wijze op de registratiekaarten uitvoeren; men krijgt dan geen ponsstrook.

Het is echter mogelijk om op eenvoudige wijze een afdruk van de boekingen op een papier (moedervel) te krijgen. Dit moedervel kan men naar een hoger niveau sturen, waar mogelijk wél over elektrische stroom wordt beschikt. Op dit niveau plaatst men het in de Saldo-Quick en men herhaalt, onder inschakeling van het ponsmechanisme, elke regel, met het gevolg dat men toch weer over een ponsstrook beschikt.

Tenslotte is het, als het administratieve centrum (inclusief de Saldo-Quicks) geheel zou zijn uitgeschakeld, nog mogelijk om de dimubs naar het ministerie op te zenden, alwaar met behulp van Saldo-Quicks de mutaties kunnen worden gesteld en ponsstroken kunnen worden verkregen.

Het systeem is dus in beginsel niet kwetsbaarder dan het hand-systeem.

Conclusies

De mechanisatie van de personeelsregistratie heeft het grote voordeel dat — hoewel het systeem niet kwetsbaarder is dan het huidige handsysteem — omvangrijke kopieer- en sorteerarbeid wordt voorkomen en dat een betrouwbaar produkt wordt geleverd. De gegevens omtrent het militair personeel bereiken de verschillende niveaus, waar men met deze gegevens moet werken, sneller. Bovendien biedt deze mechanisatie de mogelijkheid om, op korte termijn, personeelsoverzichten van het gehele leger of delen daarvan, naar allerlei gezichtspunten samengesteld, te vervaardigen. Dit betekent dus een beter inzicht in het militair potentieel en de mogelijkheid tot een actueel personeel „management”.

Tenslotte betekent het systeem een belangrijke vermindering van menselijke arbeid, zodat de invoering gepaard kan gaan met personeelbesparing.

Uit de buitenlandse vakpers

De betekenis van een rivier als hindernis

Omdat de verdediger nimmer over voldoende troepen beschikte om over de gehele lengte van een rivier elke overgang te beletten, slaagde de aanvaller tot de 20e eeuw er steeds in een overgang bij verrassing te forceren. Napoleon heeft gezegd, dat een rivier nog nimmer werd beschouwd als een hindernis die een opmars gedurende meer dan enkele dagen kon ophouden.

De verbeterde uitrusting van de 20e eeuw (motorvoertuigen, tanks, vliegtuigen), waardoor een beweeglijker optreden voor de verdediger mogelijk werd, maakte dat de rivier een wezenlijke hindernis voor de aanvaller werd. Rivieren gaven de naam aan het merendeel van de belangrijkste veldslagen uit beide wereldoorlogen.

Door de ontwikkeling van perfect brugslagmaterieel, snelle aanvalsbotten, amfibische voertuigen en tanks, luchtlandingen enz., daalde de waarde van de rivier als hindernis echter weer aanzienlijk.

Eerst het gebruik van atoomwapens doet de rivier weer van grote betekenis zijn voor de verdediger. Hoewel atoom-

wapens een enorme vernietigende uitwerking hebben kunnen zij een rivier als hindernis niet uitschakelen. De aanvallende troepen die de rivier aanvankelijk overgaan kunnen echter wel door middel van atoomwapens en tegenaanvallen gemakkelijker worden gestopt en vernietigd. De aanvaller zal gebruik dienen te maken van zijn atoomwapens om de overgang over een zo breed mogelijk front te forceren en dient daarbij over de modernste overgangsmiddelen te beschikken zoals amfibische tanks, onderwater-bruggen en helikopters.

In de toekomst zal wellicht de waarde van een rivier als hindernis weer verminderen wanneer meer geperfectioneerde en grotere helikopters de overgang aanzienlijk zullen vergemakkelijken. *De verdediger die gebruik maakt van rivieren als hindernis zal er daarom goed aan doen zijn tactiek en uitrusting steeds opnieuw te wijzigen en te verbeteren ten einde niet door de vijand te worden ver-rast.*

„L'obstacle fleuve dans la bataille d'arrêt” door Colonel Cathala in „Revue Militaire Générale”, jan. 1958.

v.v.

BANDEN 1957

De geheel linnen banden voor de jaargang 1957 zijn thans direct leverbaar. De prijs bedraagt f 3,25 per stuk.

Levering uitsluitend na vooruitbetaling per giro (nr 44715) of per postwissel. Bestellingen te richten aan:

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V.
Zwarteweg 1 - Den Haag

Landstrijdkrachten in de toekomst¹⁾

door H. J. VAN VEEN, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf,
Hoofd Tactische Commissie Hogere Krijgsschool.

Future warfare will stress the independent action of small, flexible, highly mobile, widely dispersed battle groups operating with the support and under the threat of nuclear weapons. Effective performance under these conditions will require soldiers who are emotionally stable, capable of handling and maintaining the most complex weapons and equipment, and capable of reacting swiftly to changes in battlefield conditions while under extreme stress.

Lt. Gen. Donald P. Booth, Deputy Chief of Staff
for Personnel, Department of the U.S. Army.

Inleiding

Wij leven in een tijd waarin welhaast dagelijks grote vorderingen worden gemaakt op wetenschappelijk gebied. Ook de techniek evolueert voortdurend, waarbij zij door het scheppen van nieuwe middelen mogelijkheden opent op vrijwel ieder gebied, ook en zelfs zeer in het bijzonder op dat van de krijgsmacht. Nederland heeft net besloten tot een reorganisatie van haar landstrijdkrachten en deze daarbij zo goed mogelijk aangepast aan hetgeen omtrent de invloed van het atoomwapen op de tactiek bekend was.

Aan militairen wordt dikwijls verweten dat zij stil blijven staan bij de ervaring uit de laatst gestreden oorlog. Aan de andere kant zijn er voorbeelden te over van vooruitstrevende en naar later bleek op een juiste wijze vooruitziende officieren, die door de leiding — niet in de laatste plaats de militaire — als fantast terzijde werden geschoven.

Een moderne krijgsmacht vergt ontzagwekkende financiële offers en men kan nu eenmaal niet, zoals trouwens bij geen enkel bedrijf, de ten koste van zeer hoge bedragen verkregen middelen plotseling onbruikbaar verklaren. Overigens dienen strijdkrachten, willen zij goede „teams” vormen, steeds volgens aanvaarde algemene tactische beginselen (doctrine) te werken. Deze doctrine hangt nauw samen met de ter beschikking staande middelen en vergt een (dikwijls jarenlange) ervaring, wil zij voor een ieder gemeengoed geworden zijn. Het zijn vooral deze factoren van beschikbare middelen en de daarop en daarmee gevestigde tactische doctrine, die maken dat veranderingen in de organisatie van de strijdkrachten slechts zeer geleidelijk verlopen. Het feit dat deze strijdkrachten op elk moment paraat moeten zijn maakt overigens ook, dat van een revolutie in de organisatie geen sprake kan zijn.

Op welke wijze kan men in de strijdkrachten toch zo goed mogelijk „meegaan met zijn tijd” en bij een eventueel conflict niet geheel verouderd zijn? Naar mijn mening kan dit in het huidige tijdsgewricht slechts wanneer de „voortgang” op elk gebied van het militaire kennen en kunnen nauwlettend wordt gadegeslagen en zo goed mogelijk

¹⁾ De inhoud van dit artikel geeft de persoonlijke zienswijze weer van de schrijver en behoeft niet in overeenstemming te zijn met die van de Directeur van de Hogere Krijgsschool. Red.

wordt uitgebuit. Voorwaarden voor het „gadeslaan” van deze vooruitgang zijn het door verschillende daartoe bevoegde staven *attent blijven* op alles wat zich op hun terrein in de wereld afspeelt. Op deze wijze kan men zich een — wellicht steeds evoluerend — ideaal beeld voor ogen stellen van hetgeen bereikt zou moeten worden. Met Kolonel der Artillerie H. C h. K r e m e r ben ik van mening dat daartoe de nodige plannende organen aanwezig moeten zijn. Daarnaast dient men met beide benen op de grond te blijven staan en slechts op de daartoe geschikte tijdstippen datgene van dit ideaal te verwezenlijken, dat qua personeel, materieel en beschikbare geldmiddelen mogelijk is. Uiteraard bestaat er overigens tussen de hoeveelheid van beschikbaar te stellen geldmiddelen en de verwezenlijking van minimaal nodige wijzigingen en aanvullingen een bepaalde wisselwerking.

Teneinde een stimulans te geven aan het denken van velen zal in dit artikel worden getracht op bescheiden schaal een blik in de toekomst te werpen en op enkele punten van tactisch en daardoor organisatorisch gebied van de landstrijdkrachten vast te stellen wat „ideaal” zou zijn. Een bespreking als deze kan overigens slechts nut afwerpen indien een ieder zich duidelijk voor ogen blijft houden, dat zij geheel *theoretisch* is en dat dit niets afdoet aan de belangrijkheid van een juist optreden met de momenteel bestaande en in de geldende omstandigheden juiste organisatie van de KL. Wanneer hierna op deze organisatie dan ook kritiek wordt geuit, moet zij slechts in het licht van een *toekomstige* ontwikkeling van de middelen worden gezien.

Aannamen

Indien men een blik in de toekomst wil werpen ontkomt men niet aan het op basis van redelijke verwachtingen aannemen van bepaalde factoren. Voor dit artikel is uitgegaan van het volgende.

- a. In de toekomst zal men beschikken over een *betrekkelijk groot aantal atoomprojectielen van een zodanig klein „kaliber”* dat deze door beweeglijk middelbaar en misschien zelfs licht geschut zullen kunnen worden afgevuurd. Mogelijk verder gaande ontwikkeling zal wellicht atoomprojectielen het licht doen zien die „schoon” zijn en waarbij dus geen nablijvende radio-activiteit optreedt.
- b. De allerwegen bestaande activiteit met betrekking tot het ontwerpen van een *licht effectief antitankwapen* maakt dat aangenomen kan worden dat de toekomstige landstrijdkrachten hierover zullen kunnen beschikken.
- c. Teneinde de tank zijn operationele waarde te kunnen doen behouden — hetgeen door opvoering van pantsering en dus gewicht niet wel meer mogelijk is — zal de *snellere, meer beweeglijke lichte tank* meer en meer op de voorgrond treden. Wellicht zal men „pantser” kunnen ontwikkelen met een veel minder gewicht en kunnen komen tot één standaard-type tank.
- d. Ontwikkeling van *vrije en geleide raketten* van allerlei soort zal gestadig voortgang vinden, waarbij het niet is uitgesloten dat deze ook voor bevoorradingsdoeleinden zullen worden gebezigd.
- e. Met betrekking tot „transportmiddelen” zal de toekomst waarschijnlijk onder meer de volgende ontwikkeling laten zien.

1. Een betrouwbare *lichte helikopter* voor het uitvoeren van gevechtstaken van allerlei aard.
2. Een *vrachthelikopter* die betrekkelijk omvangrijke en zware lasten zal kunnen vervoeren.
3. Een „*vleugel*” *vliegtuig* dat van zeer korte en geïmproviseerde landingsbanen kan ageren voor directe steun aan landstrijdkrachten.
4. De ontwikkeling van *terreinvoertuigen* van allerlei aard als bijvoorbeeld de „mechanical mule” en „gepantserde personeelscarriers”.

f. De *middelen voor de bevelvoering* zullen wellicht de grootste evolutie ondergaan door de perfectionering van onder meer:

straalzenderapparatuur van geringe omvang;
 draagbare radio-apparatuur van een grote reikwijdte;
 gebruik van televisieapparatuur;
 versnelling van codering door gebruik van eenvoudige machines;
 ver doorgevoerde mechanische registratie.

Algemeen beeld van het toekomstige gevecht en enige daaruit voortvloeiende factoren

The army must continue to develop better firepower, greater mobility, more reliable and more rapid communications, and better people.

Gen. Maxwell D. Taylor, Chief of Staff United States Army.

Men rekent de laatste tijd met drie soorten oorlogen, namelijk de totale, de beperkte en de koude. Zonder te beweren dat de strijdkrachten niets met de koude oorlog te maken zouden hebben, zullen in dit bestek alleen de beide andere vormen in beschouwing worden genomen.

Onze potentiële tegenstanders beschikken meer en meer over dezelfde mogelijkheden met betrekking tot massavernietigingswapens als wij en daarnaast houden zij hun zogenaamde „conventionele” strijdkrachten op sterkte. De „deterrent” die een bedreiging met een totale vernietiging inhoudt, wordt langzaam maar zeker volledig wederkerig. Tot nu toe het middel bij uitstek om de tegenstander de lust tot oorlogvoeren te ontnemen, komt zij door deze wederkerigheid in feite weg te vallen. De mogelijkheid tot „retaliation” (verging) is aan beide zijden zo groot, dat men er ernstig rekening mee zal moeten houden, dat geen van beide partijen ermee zal durven aanvangen. Zeker niet wanneer een conflict zich aanvankelijk slechts lokaal voordoet, hetgeen onze tegenstander gemakkelijk kan esceneren.

Dit betekent dat men bij het uitbreken van een „warme” oorlog uitsluitend zal kunnen rekenen op de „conventionele” strijdkrachten!

Het woord „conventioneel” is eigenlijk misleidend omdat de strijdkrachten uiteraard modern zullen zijn georganiseerd en uitgerust. Het Westen zal deze strijdkrachten dus niet ongestraft kunnen vermindern, al wordt de geallieerde „retaliation”-kracht ook nóg zo groot. Een geheel andere zaak is of deze strijdkrachten dan gebruik zullen maken van zogenaamde „tactische” atoomwapens. Dit is welhaast zeker, vooral nu men projectielen van een veel kleiner „kaliber” dan 20 kt kan vervaardigen. Uiteraard schept men door het gebruik van deze wapens een kans dat de tegenstander zal denken, dat de strategische massavernietiging een aanvang neemt en hij het sein geeft tot de „retaliation”. De landstrijdkrachten zullen derhalve op de „beperkte” oorlog met

tactische atoomwapens moeten worden voorbereid. Een „totale” oorlog schept bovendien zo'n grote chaos dat het baseren van de organisatie der strijdkrachten hierop ook niet wel mogelijk lijkt.

Hoe zal deze toekomstige oorlog nu worden gevoerd?

Zowel aanvaller als verdediger zullen trachten door verspreiding en beweeglijk optreden het vormen van atoomdoelen zo veel mogelijk te vermijden. De aanvaller zal door het telkenmale snel en gedurende korte tijd concentreren van middelen allereerst trachten de verdediging van de tegenstander te desorganiseren teneinde deze daarna op beslissende wijze te kunnen slaan. De verdediger tracht de organisatie van zijn verdediging voor de aanvaller zo veel mogelijk verborgen te houden; toch moet hij trachten de aanvallende troepen tot kwetsbare concentraties te dwingen, om deze daarna door middel van tegenaanvallen en vuur te vernietigen.

Uit het voorgaande volgt dat er dient te worden gezorgd voor *tactisch zeer beweeglijke eenheden*, die ieder op zichzelf voldoende kracht kunnen ontwikkelen om zelfstandig de verdediging te voeren. Daarnaast moeten deze eenheden op eenvoudige en snelle wijze bijeen kunnen worden gevoegd, teneinde de nodige concentratie voor offensieve acties te verkrijgen. Dit vereist van hoge zowel als lagere commandanten behalve een grondige vakkennis ook fantasie en vooral durf. Bovendien zal de steeds verder voortschrijdende techniek een groot aantal specialisten nodig maken, die slechts na een langdurige opleiding voor hun taak geschikt zullen zijn.

Een en ander heeft tot gevolg dat men in feite voor de meer technische functies volledig zou moeten overgaan tot *personeel met een lang verband of zelfs tot beroepspersoneel*. Slechts deze zullen nog in staat zijn de nodige kennis en ervaring te verkrijgen om met enige kans op succes het toekomstige gevecht te voeren. Omdat het potentieel aan mankracht een betrekkelijk constante grootte is en uitbreiding van het percentage beroepspersoneel met grote moeilijkheden gepaard zal gaan en slechts door het nemen van speciale maatregelen zijn beslag zal kunnen hebben, leidt een en ander tot betrekkelijk gering in omvang zijnde landstrijdkrachten.

Indien wij in het bijzonder de verdediging in groot tactisch verband bezien, valt het op dat reeds thans sprake is van een wanverhouding tussen aantal beschikbare divisies en te verdedigen ruimten. Deze wanverhouding zou dus in de toekomst nog groter worden, indien terzake niet tijdig de nodige maatregelen getroffen zouden worden.

Deze maatregelen kunnen worden samengevat in drie groepen namelijk:

- a. de verhouding gevechtseenheden - verzorgingseenheden;
- b. de te bezigen tactiek en de daarmee verband houdende organisaties;
- c. het gebruik van het personeel.

ad a. Teneinde bij een gelijk blijvende getalsterkte de werkelijke gevechtssterkte zo hoog mogelijk op te voeren zullen de *verzorgingselementen tot het uiterst noodzakelijke moeten worden gereduceerd*. Voor de Europese legers geldt niet hetzelfde als voor de Amerikaanse (en in zekere mate ook voor de Britse legers) op het continent, dat zij steeds in al het nodige zelf dienen te voorzien. Hoewel dit wellicht vele moeilijkheden met zich brengt dienen de Europese landstrijdkrachten meer dan thans het geval is terug te vallen op civiele organisaties. Uiteraard behoeft dit een zorgvuldige (mobilisatie)voorbereiding; als een en ander

goed wordt uitgevoerd lijkt het op het eerste gezicht zowel voor de betrokken civiele bedrijven als voor de landstrijdkrachten voordelen in te houden.

ad b. Evenals dit in klein tactisch verband ons allen duidelijk is heeft een commandant altijd troepen te kort om zijn opdracht op ideale wijze te kunnen uitvoeren. De grondbeginselen der oorlogvoering van concentratie en economisch gebruik van krachten wijzen dan ook terecht op de voortdurende noodzaak hoofd- en nevenzaken duidelijk te onderkennen. Indien men dit ook op de toekomstige verdediging toepast dient men de beschikbare landstrijdkrachten *slechts voor de meest belangrijke tactische gebieden* te bestemmen, met name voor die welke voor de uiteindelijk uitslag van de strijd beslissend zijn. Dit zijn uiteraard gebieden die zowel voor de aanvaller als voor de verdediger van zodanig tactisch belang zijn, dat het bezit ervan noodzakelijk is voor een gunstig verloop van de operatiën. De partij die strategisch in de verdediging is zal het moeten zoeken in het beweeglijk gevecht, waarbij de parate troepen de tegenstander niet afwachten maar tegemoet gaan. Hierbij moet worden uitgegaan van de genoemde tactisch belangrijke gebieden, die door een minimum aan krachten bezet blijven. Zij zijn derhalve zowel uitvalsbasis als basis waarop eventueel kan worden teruggevallen; van daaruit geschiedt de verzorging. Dit beweeglijk *offensief optreden wordt mogelijk door het vermogen van de eenheden zich snel te verplaatsen* waarbij een en ander nog wordt bevorderd doordat de aanvaller uiteraard grote concentraties zo veel mogelijk zal vermijden.

Zo'n optreden is slechts goed uitvoerbaar, indien over voldoende en tijdige inlichtingen wordt beschikt, hetgeen weer meebrengt dat voldoende en betrekkelijk *aanzienlijke aantallen verkennings- en inlichtingseenheden* ter beschikking moeten staan. Deze moeten, geholpen door lichte vliegtuigen en genie-eenheden, de vijand onder voortdurende observatie houden en door het afremmen van diens opmars de gelegenheid scheppen voor het eigen offensief optreden.

ad c. Tenslotte het gebruik van het personeel. Is nu alle reserve- en dienstplichtig personeel niet meer bruikbaar? Zeer zeker wel, het zal alleen anders moeten worden ingezet. Hierbij moet voorop staan dat het potentieel aan mankracht zo mogelijk volgens regeringsrichtlijnen doelmatig over de krijgsmacht en de civiele sector zal moeten worden verdeeld. De meer eenvoudige functies in de strijdkrachten zullen door dit personeel vervuld moeten blijven, mede in verband met de gewenste minimale omvang van de strijdkrachten. Slechts het paraat aanwezige en voldoende geoefend personeel zal echter bij het uitbreken van een conflict direct een volwaardige taak mogen worden toebedeeld. Dit heeft dus tot gevolg dat de sterkte van de strijdkrachten in beginsel wordt bepaald door het aantal *parate eenheden*.

Aan mobilisabele eenheden kan door hun gebrek aan geoefendheid nimmer meer een volwaardige gevechtstaak worden toebedeeld.

Het personeel dient echter als mankracht wel mobilisabel te worden gehouden; na oefening zouden hieruit zelfs de nodige basis tactische eenheden kunnen worden gevormd als de omstandigheden dit toelaten. Het *bij mobilisatie op te roepen personeel* zal verder in hoofdzaak moeten worden gebruikt voor:

— aanvulling van parate eenheden die niet voortdurend op volle sterkte behoeven te worden gehouden;

— aanvulling van verliezen, die in het kader van het gevecht met atoomwapens groot zullen zijn;
— gebruik in het achterland voor bijvoorbeeld eenvoudige beveiligings-taken, voor mobilisatiedoeleinden in de civiele sector en als reserve aan mankracht, voor welke taak in de militaire of burgerlijke verdediging dan ook.

Het zal in ieder geval nodig zijn dit mobilisabele personeel bij opkomst terdege te oefenen, waarvoor zo eenvoudig mogelijke opleidingscentra moeten worden voorzien. De voor dit personeel nodige mobilisatiemagazijnen zouden slechts een fractie behoeven te bedragen van de huidige en zij zouden kunnen worden ingesteld op een gebruiksgereed hebben van het materieel, op — om de gedachten te bepalen — M + 30. Door een betere preservatie zou dan aan onderhoud veel minder hoeven te geschieden. Al met al een *kostenbesparing in de logistieke sector*.

Bijzondere eisen te stellen aan de organisatie der landstrijdkrachten

Wanneer men dit algemene beeld combineert met de aangenomen ontwikkeling van de middelen komt men tot de volgende specifieke eisen die aan de organisatie der landstrijdkrachten moeten worden gesteld.

Grote beweeglijkheid, waarvoor mechanisatie, motorisatie, onafhankelijkheid van wegen, mogelijkheid tot snel bij elkaar groeperen en weer hergroeperen van eenheden, snelle tanks, uitstekende verbindingen, mogelijkheid tot snelle en soepele bevelvoering en een eenvoudige opzet van de verzorging nodig zijn.

Grote vuurkracht, door onder meer indeling van atoomartillerie, raketten, mortieren met een groter bereik, grote aantallen lichte anti-tank wapens en tanks.

Redelijke bescherming tegen atoomwapens en lichte automatische wapens hetgeen bereikt kan worden door het personeel — ook de infanterie — zo veel mogelijk te doen beschikken over licht gepantserde voertuigen.

Zo gering mogelijk aantal bevelschelons door tussen de basis tactische eenheid en de hoogste tactische commandant zo weinig mogelijk tussenschakels in te voeren. Een en ander betekent tevens dat één commandant zo veel mogelijk eenheden onder zijn bevel moet hebben als bevels- en derhalve vooral verbindingstechnisch nog uitvoerbaar is. De bevelvoering moet overigens worden vergemakkelijkt door de stafdienst-procedure niet alleen te vereenvoudigen maar ze zo mogelijk zonder uitzonderingen op alle niveau's gelijkvormig te doen plaatsvinden. Een legerkorps van slechts twee à drie divisies is in deze gedachtengang oneconomisch. Uitgaande van een zelfde sterkte zou het aantal divisies ongeveer moeten verdubbelen, terwijl de sterkte van elke divisie naar rato zou dienen te verminderen.

Een onafhankelijk uitgevoerde verzorging waarover de tactische commandanten uiteraard wel zeggenschap zouden moeten hebben, maar waarmee zij zich verder zo weinig mogelijk behoeven te bemoeien.

De gevechtsondersteuning aan verkennings-, inlichtings- en genie-eenheden dient aanzienlijk te worden uitgebreid.

Snelle grondbewerking door moderne machines dient zowel voor het maken van veldversterkingen als hindernissen (mijnenvelden) mogelijk te zijn.

Een naar gelang van de omstandigheden hergroeperen dient een-

voudig te kunnen geschieden door alle eenheden uit *gelijkvormige* elementen te doen bestaan. Zo moet bijvoorbeeld een gevechtseenheid tank- of infanteriezwaar kunnen worden gemaakt door daaraan meer van deze gelijkvormige tank- of infanterie-elementen toe te voegen.

Wielvoertuigen, vooral grote vrachtwagens (2½ ton en meer), zijn in feite een blok aan het been voor kleinere gevechtseenheden, die zeer bewegelijk en onafhankelijk van wegen moeten kunnen optreden. Daar men het voorshands echter niet hierbuiten zal kunnen stellen dienen zij, indien dit slechts enigszins mogelijk is, op zo hoog mogelijk niveau te worden „gepooled”.

Eenheden

Zonder direct met een concrete organisatie voor de dag te komen kan met betrekking tot de organisatie van de eenheden het volgende worden gesteld. Indien de voorgaande eisen in eenheden moeten worden geconcretiseerd dient allereerst te worden vastgesteld hoe de *basis tactische eenheid* eruit moet zien. Deze eenheid dient zó klein te zijn dat verdere verspreiding van de onderdelen niet behoeft plaats te vinden omdat verlies van zo'n eenheid de uitvoering van de opdracht van de hogere eenheid niet in de waagschaal stelt. Anderzijds dient zij over zoveel gevechtskracht te beschikken dat zij onafhankelijk van steun van de hogere eenheid gedurende enige tijd zelfstandig het gevecht kan voeren, zowel in offensieve als defensieve gevechtshandelingen.

Het huidige bataljon infanterie of tanks is hiervoor door de omvang te log. Qua gevechtskracht zal de eenheid echter niet ver beneden die van het huidige bataljon infanterie mogen liggen, daar anders een krachtige verdediging in een steunpunt onuitvoerbaar wordt.

Als *hoogste tactische eenheid*, op welk niveau ook de samenwerking met de tactische luchtmacht dient plaats te vinden, zal het leger niet kunnen worden gemist; de legergroep dient meer als strategische eenheid te worden gezien.

Tussen leger en basis tactische eenheid dienen nu zo weinig mogelijk bevelsniveaus te liggen en men zal er dus naar moeten streven dit zo mogelijk tot één tussenschakel te beperken. Teneinde — ook om psychologische redenen — zo veel mogelijk aan oude benamingen vast te houden zou moeten worden getracht te komen tot *legers* samengesteld uit *divisies* die op hun beurt weer uit *bataljons* bestaan. Uiteraard zullen de te verstrekken opdrachten in overeenstemming moeten zijn met het vermogen van de nieuwe eenheden. Indien aan een nieuwe divisie slechts een deel van de taak van de oude divisie kan worden opgedragen, betekent dit dus ook dat men voor dezelfde taak meer divisies beschikbaar zal moeten hebben. De basis tactische eenheid moet zowel infanterie- als tankzwaar kunnen zijn door een eenvoudige hergroepering binnen de divisie en binnen deze basis tactische eenheid moet reeds de samenwerking tussen de verschillende wapens tot stand komen.

De *steunende wapens*, met name artillerie, genie en verkennings-eenheden dienen op gelijkvormige wijze dus eveneens in divisies en bataljons te worden georganiseerd.

De verzorging moet worden georganiseerd in *overkoepelende logistieke en administratieve eenheden* op elk niveau. De tactische commandanten blijven voor de verzorging verantwoordelijk, zonder dat dit tot gevolg mag hebben dat zij en hun generale staffunctionarissen zich met de uitvoering van de verzorging intensief dienen te bemoeien. Beginsel

hierbij blijft dat de uitvoering van elk plan van een tactische commandant verzorgingstechnisch mogelijk moet worden gemaakt. Een onderbrengen van de G1 en G4 aspecten der verzorging in één overkoepelende eenheid of in twee afzonderlijke maar dan zo veel mogelijk gelijkvormige eenheden zal nader moeten worden bestudeerd.

Slotopmerking

In het bestek van dit artikel kon uiteraard slechts op een enkel facet van een mogelijke toekomst worden ingegaan. Door gebrek aan feitelijke kennis op het specialistisch gebied van elk der aangeroerde onderwerpen zijn slechts als het ware „losse gedachten” weergegeven. Niettemin hoop ik hiermee de noodzaak tot het voortdurend en zo ver mogelijk vooruit plannen maken, naast de eis van het opstellen van plannen op korte termijn enigszins te hebben aangetoond.

Op elk gebied blijft het dan ook zaak steeds opnieuw te bezien of en op welke wijze de organisatie moet worden aangepast; telkens wanneer het opportuun is kan dan aan de verwezenlijking ervan worden gewerkt. Men hoede zich hierbij ervoor structuurveranderingen in één enkele organisatie aan te brengen en andere organisaties bij het oude te laten. Op deze wijze krijgt men tenslotte een veelvoud van niet gelijkvormige organisaties, waardoor onder meer stafprocedures en de samenwerking tussen de verschillende eenheden wordt bemoeilijkt en daardoor het paard achter de wagen wordt gespannen!

Today, there is no place for the amateur in war... The fighting man must be a professional, up to every trick in the game and able to counter every move of his opponent.

Field-Marshal The Viscount Montgomery of Alamein.

Uit de buitenlandse vakpers

Verzorging in de nieuwe Amerikaanse Infdiv.

Het artikel behandelt de wijze waarop de verzorging in de „pentomic infantry division” (met haar vijf gevechtsgroepen als voornaamste manoeuvre-elementen) geschiedt. Enkele der belangrijke wijzigingen worden hieronder vermeld.

De benzinebevoorrading geschiedt hoofdzakelijk met *tankvoertuigen* waarvan de divisie er 5 bezit met een capaciteit van 5000 gallons en 28 van 1200 gallons. De munitiebevoorrading geschiedt met 5 tons munitievoertuigen met 2 tons aanhangwagens.

Er is een „*division trains commander*” die alle verzorgingseenheden (zowel op G1 als G4 gebied) onder „tactisch” bevel heeft, bv. voor beveiliging, verplaatsingen, enz. Hij heeft geen verantwoordelijkheid voor de verzorgingshandelingen van de verschillende eenheden.

Het *administratie centrum* kan achter de divisie-achtergrens zijn gelegen, maar moet over voldoende verbindingsmogelijkheden beschikken.

Voor de *geneeskundige afvoer* wordt een maximum gebruik gemaakt van motorvoertuigen, maar lichte vliegtuigen worden waar mogelijk ingeschakeld, in het bijzonder voor gewonden die een snel chirurgisch ingrijpen behoeven.

Het *technische-dienst bataljon* is voor 80% mobiel en beschikt over 6 pelotons ter ondersteuning van de verschillende gevechtseenheden. De *intendance compagnie* heeft geen transporteenheden meer; deze zijn onder gebracht in een *divisie transport-bataljon*. Voor tactisch gebruik beschikt dit transportbataljon over motorvoertuigen voldoende voor de verplaatsing van één gevechtsgroep en gepantserde personeelscarriers voldoende voor de aanvalséchelons van één gevechtsgroep. Transport aan de verzorgingseenheden wordt toebedeeld voorzover en voor zolang deze dit voor het uitvoeren van een bepaalde taak nodig hebben.

„*Administration in the pentomic infantry division*”, door Lt.Col. Milton A. Pullman in „*Military Review*”, jan. 1958. v.V.

De kern der doelmatigheid (III-slot)

door H. Ch. KREMER, Kolonel der Artillerie.

In de beide vorige beschouwingen heb ik enkele aspecten van de vredesorganisatie en van het personeelselement behandeld, beide in het licht van de doelmatigheidsproblematiek van de defensie. Te beantwoorden rest thans nog de vraag die in het begin van deze serie werd gesteld: „wat is de samenhang tussen de organisatievorm en het personeelselement en welke van deze beide is overheersend?”

Spanning tussen organisatie en bezetting

Zoals ik reeds stelde is een organisatie het werktuig in handen van de leiding, waarmee de combinatie van mensen en materieel op het doel wordt gericht. Binnen dit raam speelt de actie zich af.

Door de begrenzingen van de functies en door de strakke lijnen van coördinatie en verantwoording zal de organisatie noodzakelijkerwijze de vrijheid van beweging en expressie van het individu beknotten. De maatschappij eist aanpassing en inpassing binnen het raam. Dit gaat niet altijd zonder wrijving, vooral niet als de organisatie vreemd en nieuw is. De individualiteit van de mens stoot zich tegen deze begrenzing als zijn capaciteiten te groot zijn voor de hem toegestane ruimte of als hij denkt, dat dit zo is; anderzijds kan hij door te geringe capaciteiten zich in diezelfde ruimte verloren voelen.

Er ontstaat, als gevolg van deze en vele andere reacties, de neiging de eigen taak te vergroten of te verkleinen, bepaalde in de organisatie aangegeven wegen te verkorten of te vermijden, verbindingen te gaan zoeken, die in de organisatie niet aanwezig zijn, procedures te verlenen of te verkorten, enz.

Spanningen kunnen in dit stadium niet uitblijven. Er ontstaat een wisselwerking tussen de oorspronkelijke organisatie en de bezetting, die resulteert in iets anders, iets, dat ik de *levende* organisatie zou willen noemen.

De levende organisatie

Naast de oorspronkelijke organisatie, die opgebouwd werd onder andere omstandigheden of op een theoretisch aanvaardbaar gemiddelde ontstaat een andere organisatie, de *feitelijke*. De oorspronkelijke organisatie blijft — althans in het begin — bestaan, maar de *feitelijke*, levende organisatie werkt. Zij vormt een wisselend lijnenspel over een vast stramien.

Men vindt deze tweeledigheid overal, in alle werkgemeenschappen, ook en bovenal in de militaire. Wanneer men meer organisaties heeft gezien en bestudeerd, valt het op, dat *nergens de kracht van de levende organisatie sterker is dan in de strijdkrachten*. Nergens ziet men zo grote verschillen als die tussen eenheden, staven, enz. die gevormd waren volgens dezelfde organisatie-tabel.

Twee gelijkgevormde compagnieën of bataljons kunnen twee verschillende werelden zijn met betrekking tot de werkverdeling, horizontale contacten, gezagslijnen, enz. Alles hangt af van de persoonlijkheid van de functionarissen en van de wijze waarop zij hun eigen en el-

kanders taak zien in het formele schema. Hoe groot is het arbeidsveld van de compagnie-sergeant-majoor? Wat zijn de rechtstreekse lijnen van de ondercommandanten naar de administratie of de staf? Zijn die lijnen er wel of gaat alles over de commandant? Wat is de werkelijke taak van de plv. bataljons-commandant of van de S1? Is de S4 een felle materieel-beheerder, met tientallen contacten, of een eenvoudige registrar? Bovenal, hoe interpreteert de commandant zijn voorschriften en richtlijnen en wat doet hij daarboven en daarbuiten? Zo kunnen wij doorgaan. In een militaire eenheid is de automatisering van het lopende band bedrijf een vrijwel onbekende factor. De menselijke factor is overheersend en daarmee de levende organisatie.

Overheersing: ten goede

De invloed van de levende organisatie kan zó sterk zijn, dat zij efficiënt werkt ondanks het feit, dat de formele organisatorische opzet ondoordacht of inefficiënt is. Dit bedoelde in feite de — in het eerste artikel geciteerde — Britse officier, toen hij opmerkte, dat de Britten met vrijwel alle organisaties zouden kunnen werken. Vermoedelijk kwam deze trots voort uit de omstandigheid, dat enige typisch Britse organisatie-elementen van die tijd (o.a. de staf-indeling zonder formele coördinatie) nogal de verwondering opwekten van de buitenlandse deskundigen en daarna de bewondering voor de Britse „team-spirit”, die het mogelijk maakte daarmee te werken.

Het horizontale contact werd automatisch gelegd, ook al was dit in de formele organisatie niet nadrukkelijk aangegeven. *De levende organisatie vulde de tekorten van de theoretische aan, zonder dat op wijziging van de laatste werd aangedrongen.*

Overheersing: ten kwade

Ook het omgekeerde kan het geval zijn. Een uitstekende en beproefde organisatie kan tot een waardeloos schema worden teruggebracht door de overheersing van een levende organisatie. Dit is o.a. het geval, wanneer de functionarissen te klein zijn voor de ruimte, die hen is gegeven. Een goed voorbeeld hiervan vormen militaire eenheden, die beneden de middelmaat zijn of blijven.

De moderne oorlogs-organisaties, die zwaar werden beproefd en die — afgezien van enige overdaad — als goed kunnen worden beschouwd, zijn berekend op de normale menselijke verworvenheden zowel als op hun tekortkomingen. Indien een eenheid of formatie desondanks haar taak niet naar behoren kan uitvoeren betekent dit dat de overheersende levende organisatie niet past in het beproefde raam. Personeelsbeleid en organisatorische opzet zijn dan ernstig in conflict. Eén van beide zal aan de andere moeten worden aangepast. Indien dit wordt nagelaten zal noch het oorspronkelijke doel, noch een beperkt doel worden bereikt. Er zal in het geheel niets worden bereikt.

Verval van de formele organisatie

Wij vinden dus situaties, waarin de ontworpen én de levende organisatie, hoewel aanmerkelijk verschillend, naast elkaar voort blijven bestaan. Vaker komt het voor, *dat de formele organisatie zich geleidelijk aanpast aan de levende.* Dit zal o.a. het geval zijn bij organisaties, die alléén staan, (enkelvoudige onderneming, sociale organisatie, enkel-

voudig overheidsbedrijf, een departement, enz.) en dus niet, zoals de meeste militaire formaties, onderworpen zijn aan een collectief organisatie-beleid.

Men stelle bijvoorbeeld, dat een zeer goed ontworpen organisatie opgevuld wordt met middelmatig of slecht personeel. Wat zal men zien gebeuren?

De voorgeschreven taken zullen over het algemeen de krachten van de betrokken functionarissen te boven gaan, hetgeen zij zelden of nooit zullen onderkennen of erkennen. Binnen zeer korte tijd zullen alle fouten worden gemaakt van de kleine man voor de te grote taak. Deze zullen hun stempel drukken op de drie elementen der organisatie, de *planning*, de *uitvoering* en de *controle*.

De *planning* zal steriel zijn of zich uitleven in onrealiseerbare plannen, die een ogenblik na hun ontstaan zullen moeten worden vervangen door andere. Daar geen enkele organisatie zonder plan kan werken, zullen enkele moeten worden uitgevoerd. Door onzakelijke instelling en onvoldoende voorbereiding zullen in de *uitvoering* moeilijkheden ontstaan, die men zal trachten op te lossen door meer personeel aan te trekken: de eeuwige oplossing van onkundige mensen. De neiging daartoe zal worden versterkt door de instelling van de leiders op verschillend niveau om zich te werpen op de details, zulks tengevolge van gebrek aan inzicht in, en angst vóór essentiële zaken. De overbodige arbeid, overlapping en verdubbeling, die hiervan het gevolg zijn, vragen uitbreiding, omdat de oorspronkelijke, goed opgezette organisatie uiteraard hierop niet berekend kan zijn. Bij de *controle* voltrekt zich eenzelfde proces. Bij gebrek aan richtlijnen van de leiding en aan eigen inzicht wordt de beleidscontrole terzijde gelaten en alle aandacht besteed aan de formele kanten van de uitvoering, aangezien deze bij de opzet van de organisatie werden vastgelegd. De controle zal tekort schieten en niet in staat zijn de werkelijke uitwassen en tekortkomingen te signaleren. Door gebrek aan inzicht zal zij aan de andere kant te veel willen controleren, de uitvoering hinderen, meer mensen nodig hebben en daarmee het verval van een goed opgezette organisatie voltooiën.

Revisie van de formele organisatie

Een proces in omgekeerde richting kan men zich voorstellen als men uitgaat van een inefficiënte organisatie, die geleidelijk wordt bemand met personeel van hoge kwaliteit. De leiding en de „planning”, gesteund door de rapportage van een intelligente controle, zullen het doorzicht en de moed hebben om de uitwassen in de organisatie te onderkennen en te elimineren. Zij zullen daarbij gesteund worden door de uitvoering, die, dagelijks geconfronteerd met overbodige en remmende elementen in de opzet, alles zal doen om deze — eventueel na overleg met de leiding — uit de weg te ruimen. De formele organisatie zal geleidelijk veranderen en tenslotte de vorm vinden, die noodzakelijk is om het gestelde doel op snelle en efficiënte wijze te bereiken.

Differentiatie

In beide bovengenoemde voorbeelden zien wij hetzelfde proces zich voltrekken: de doorwerking van de levende organisatie, het personeels-element. De goed opgezette organisatie komt in verval door een slechte bezetting, de inefficiënte organisatie redresseert zich door de activiteit van goede functionarissen. Deze voorbeelden zijn natuurlijk uitersten,

waartussen de duizenden varianten liggen van de dagelijkse praktijk. Het komt zelden voor, dat het personeel van een bedrijf óf helemaal goed óf helemaal slecht is. Verder heb ik het personeel als een éénheid gesteld, zonder de invloed van de verschillende categorieën te belichten. Ten opzichte van deze invloed bestaat natuurlijk differentiatie. De leiding bijvoorbeeld is van veel groter belang dan de gehele uitvoerende groep. De actieve krachtstroom, die verandering teweeg brengt, hetzij ten goede of ten kwade, gaat altijd van boven naar beneden. Vrijwel alle misstanden kunnen teruggebracht worden tot fouten van de leiding. Het is klaarblijkelijk deze tendens, die de Amerikaanse organisatie-expert Generaal Robert Wood de opmerking ontlokte: „... *a good man can pull a company out of a difficult situation, a poor man can wreck the best company in the world*”. (Men and Management).

De verhouding in de strijdkrachten

Hoeveel differentiaties en varianten men zich ook moge voorstellen, men zal steeds geconfronteerd worden met het feit dat de levende organisatie de drijvende kracht is op de weg naar het doel en dat het personeels-element daarin de overheersende factor is. Het strakke raam van de oorspronkelijke structuur zal tenslotte buigen of breken onder de voortdurende werking van het levend organisme, de mens.

Ik zou hiermee kunnen eindigen, daar de in het begin van deze serie gestelde these is behandeld. In algemene zin. Ik wil echter niet besluiten zonder de aandacht te vestigen op de grote verschillen tussen de militaire lichamen en die in de vrije produktie. Het is nl. mijn stellige overtuiging, *dat de overheersing van het personeels-element in onze organisaties nog veel sterker, nog veel absoluter is dan bij de andere*, een overtuiging, die gegrond is op de volgende overwegingen:

1. *Meer dan enige andere organisaties is de defensie aan wijzigingen onderhevig*, als exponent van technische, tactische, economische en politieke veranderingen. Dit betekent, dat het personeelselement telkens weer een nieuwe organisatie tot leven moet brengen. Dwars door alle transformaties heen moet het personeelselement de kracht van de organisatie staande houden.
2. *Het ontbreken van automatische arbeid*. Het voornaamste element in de militaire sfeer is het leiden van mensen, zulks in sterkere mate dan in de meer geautomatiseerde produktie-lichamen. De leidende groep — de commandanten of toekomstige commandanten — vraagt in dit verband nog de bijzondere aandacht. Als de geciteerde woorden van Robert Wood van kracht zijn voor een industriële onderneming — en hieraan behoeft geen twijfel te bestaan — hoezeer is dit dan het geval in de militaire organisaties die veel sterker dan de normale onderneming de neiging hebben zich met de persoon van de leider — de commandant — te identificeren.
3. *Fouten in aanpak of methoden wreken zich niet op korte termijn*. Zij doen dit meestal eerst in het gevecht, dus wanneer het te laat is. Wegens het ontbreken van objectieve en automatische signalering van produktiefouten in vreedstijd moet in sterkere mate dan elders op het personeel *a priori* worden vertrouwd.
4. *De invloed van het personeel der strijdkrachten reikt verder dan de normale sfeer van de produktie* (in dit geval van gevechtskracht). Buiten deze sfeer is een duidelijke invloed aanwezig op de volksopvoeding.

In het bijzonder geldt dit voor de Koninklijke Landmacht, waarin vrijwel de gehele mannelijke jeugd van het land anderhalf tot twee jaar wordt opgenomen. Voor alle adolescenten, die op de gevaarlijke rand balanceren tussen vertrouwen en angst, tussen geleidelijke aanvaarding en negatie, kan de invloed van een commandant beslissend zijn voor het leven, ten goede of ten kwade.

5. *De invloed van de leidende groep — de commandanten — stijgt in het gevecht tot een vrijwel absolute grootheid.* Deze zal haar grondslag moeten hebben in de vredesverhoudingen. De commandanten zullen in de gevechtsvoering, werkende met hun eigen produktie, op korte termijn beslissingen van ontzaglijke draagwijdte moeten nemen die grond zijn op de duizend factoren waarmee de werkelijkheid hen confronteert. Deze beslissingen en de wijze waarop de leiders hun troep hebben geleerd die te volgen, zijn doorslaggevend voor de waarde van de strijdmacht. Aangeleerde tactische dogmatiek zal hen daarbij slechts in geringe mate kunnen helpen. Persoonlijkheid en inzicht zijn de overheersende factoren. Militair leiderschap is naast een kunde een kunst geworden. Elke manoeuvre *kan* gelukken indien de juiste man op de juiste leidersplaats staat, elke manoeuvre *zal* mislukken indien dit niet het geval is. Hierbij vergeleken zijn organisatie en materieel meer dan ooit elementen geworden van de tweede orde. De krijgsgeschiedenis — ook de meest recente — geeft hiervan talloze bewijzen

Conclusie

De personeelsopbouw is de voornaamste factor in de totale opbouw van de strijdkrachten. Alle andere factoren zullen zich binnen het raam van de mogelijkheden daarbij aanpassen. Het personeelsbeleid, de zorg inbegrepen, kan daarom slechts toevertrouwd worden aan de besten van de besten. Het is de alpha en de omega van alle doelmatigheid.

Uit de buitenlandse vakpers

Het probleem van het atoomwapen in Zweden

Heeft het neutrale Zweden belangstelling voor het atoomwapen met het oog op de verdediging van het land en wat is de invloed van het antwoord van deze vraag op de politiek? Alleen het bezit van atoomwapens zal een eventuele aanvaller reeds doen aarzelen of hem tenminste noodzaken zijn plannen te veranderen, zo meent het Zweedse Opperbevel. Zwkr. 514 miljoen waren voor dit doel geblokkeerd.

De debatten omtrent dit onderwerp brachten drie punten naar voren, die weerlegd worden:

1. *de kosten*; integendeel, het is van economisch belang ze te gebruiken. Technisch gezien kan Zweden ze zelf maken. En wij zijn niet afhankelijk van een land dat ze aan ons wil leveren.

2. *ze zijn onmenselijk*; vergeleken met de methode van de conventionele oorlog, met haar langzame manier van afslachten, zijn ze juist minder onmenselijk, in het bijzonder wanneer ze gebruikt worden tegen binnenvallende troepen en militaire doelen.

3. *niemand zal ze gebruiken*; dit argument is van geen waarde gezien de positieve uitlatingen van verschillende NAVO-autoriteiten en de dreiging van de Russen.

Zweden heeft daarom alles voor om defensieve kernwapens in te voeren.

„Le problème des armes atomiques en Suède”, door Général de Division aérienne G. A. Westring, in „Revue Militaire Générale”, mrt. 1958.

H. T.

Tanks, infanterie en pantserinfanterie

door G. H. O. DE WIT, *Majoor der Huzaren.*

Inleiding

In het meest kritieke ogenblik van het gevecht, in het handgemeen, zijn infanterie en cavalerie de enige wapens, die nog direct en rechtstreeks met elkaar kunnen samenwerken. Het is daarbij de bedoeling, dat de een de ander bijstaat, daar waar deze in kracht of mogelijkheden tekort schiet. Hun verschillen in karaktereigenschappen maken, dat zij elkaar zeer goed aanvullen, doch soms echter ook zodanig hinderen, dat de samenwerking in het gedrang komt.

De voornaamste factoren, die een goede samenwerking in de weg kunnen staan, zijn het verschil in snelheid en incasseringsvermogen van de beide wapens.

Tanks zijn immers sneller dan infanterie en veel minder gevoelig voor artillerie-, mortier- en mitrailleurvuur en voor ABC-besmet terrein. Op het doel aangekomen zijn zij echter, ondanks hun formidabele vuurkracht en pantsering, een gemakkelijke prooi voor tankbestrijders.

Infanterie te voet is veel langzamer en juist zeer gevoelig voor vuur en besmet terrein. Zij is echter, door haar lichtere wapens, zeer geschikt voor het zuiveren van het doel . . . doch pas als zij er is!

Als de cavalerie te weinig mankracht heeft om zich op het doel te handhaven en de infanterie te weinig stootkracht om er te komen, wordt samenwerking noodzakelijk.

Wil men deze nu verzekeren en daarbij zo veel mogelijk profijt en zo min mogelijk last van elkaar ondervinden, dan zijn de middelen om dat te bereiken, naast veelvuldige oefening:

- het gebruik van bepaalde methoden;
- mechanisatie van de infanterie.

Met het eerste beoogt men de gevolgen van het verschil in karaktereigenschappen weg te nemen, met het tweede elimineert men de oorzaken voor een groot deel.

Methoden voor de samenwerking

Er zijn voor- en tegenstanders van „methoden”. De voorstanders geloven in een bepaalde „drill” of gevechtsexercitie voor de meest voorkomende gevallen; de tegenstanders beweren dat elk geval anders is en een goed aanvoerder daarnaar zijn maatregelen neemt.

De gevallen waarin tanks en infanterie zullen samenwerken, kunnen echter ruwweg in drie soorten worden onderscheiden, nl. het optreden:

- in goed tankterrein met goed zicht;
- in slecht tankterrein (bossen, steden, oorden) en/of bij slecht zicht (mist, rook, duisternis);
- in voor tanks ondoorschrijdbaar terrein.

Een andere factor is, dat niet alle aanvoerders een aangeboren tactisch inzicht hebben. Aan het overgrote deel moet wel degelijk worden geleerd dat de praktijk heeft uitgewezen:

- dat men, in *goed tankterrein* en bij *goed zicht*, het meeste profijt en de minste last van elkaar heeft als men de tanks niet aan de infanterie bindt, doch „*cavaleristisch*” gebruikt;
- dat men, in *slecht tankterrein* en/of bij *slecht zicht*, tanks en infanterie daarentegen heel dicht bij, tussen en met elkaar moet laten oprukken en vooral niet afzonderlijk, omdat in deze omstandigheden de vijandelijke tankbestrijder goede kansen heeft. Men zou dit het „*infanteristisch*” optreden kunnen noemen;
- dat men, in *voor tanks ondoorschrijdbaar terrein*, doch alleen en uitsluitend in die gevallen, tanks zeer goed „*artilleristisch*” kan gebruiken voor het afgeven van direct gericht vuur om de infanterie op stormafstand van het doel te brengen.

Natuurlijk zijn er variaties en graduaties in bovengenoemde gevallen en even natuurlijk zal een commandant dan niet star vasthouden aan bepaalde methoden, doch varianten daarop toepassen. Het is echter mijn vaste overtuiging, dat de meeste aanvoerders houvast hebben aan standaardmethoden. *De methoden voor de samenwerking zijn immers afgestemd op de drie bovengenoemde omstandigheden en houden rekening met de karakterverschillen van de beide wapens.* Zowel op de infanterieschool als op de cavallerieschool worden zij onderwezen, zodat hier niet dieper erop ingegaan behoeft te worden.

Mechanisatie van de infanterie

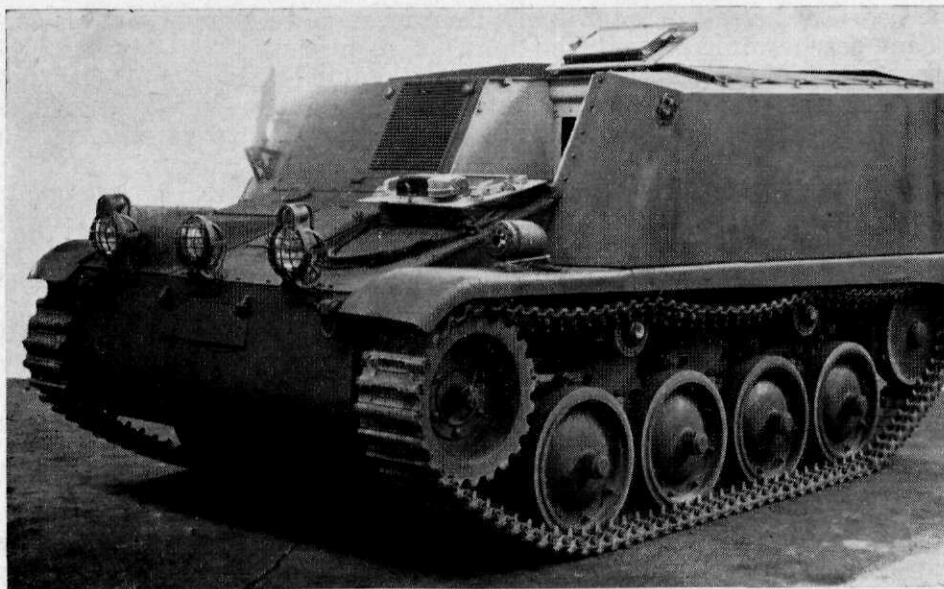
Met de in de vorige paragraaf genoemde maatregelen is echter nog steeds niet bereikt, dat de totale tijdsduur van de aanval aanzienlijk wordt bekort. Deze is immers voornamelijk afhankelijk van de snelheid van oprukken van de infanterie te voet. Behalve bij de achtervolging en bij de aanval op een zwakke tegenstander (de enige gevallen, waarbij het verantwoord is om infanterie zonder te grote verliezen op tanks mee te voeren) zal het immers bijna altijd nodig zijn om de infanterie eerst te voet tot in de buurt van het doel te laten oprukken, zodat zij bij de hand is als de tanks de aanval inzetten. (Vooral het beoefenen hiervan en het „timen” van een en ander kost veel oefentijd).

Een ander nadeel is, dat de infanterie al, voordat het doel wordt bereikt en het handgemeen begint, verliezen lijdt en vermoeid raakt. Een nadeel in de A-oorlogvoering is bovendien, dat de infanterie zo kwetsbaar is voordat de aanval begint; daarom aanvankelijk zelfs veel verder teruggehouden moet worden dan de tanks en daarna een door ons „bewerkt” terreindeel niet direct kan doorschrijden. Tanks kunnen dat wel.

Het enige afdoende antwoord hierop is: mechanisatie van de infanterie, d.w.z. haar bereden te maken met gepantserde terreinvoertuigen.

Met dergelijke pantserinfanterie behoeven de tanks immers niet eerst te wachten tot de infanterie op stormafstand van het doel is gekomen; deze volgt onmiddellijk achter en tussen de tanks, stapt zo dicht mogelijk bij of zelfs op het doel uit om dit te nemen en te zuiveren, of doorschrijdt samen met tanks een met een A-wapen „behandeld” terreingedeelte. Bovendien zijn deze voertuigen uitstekend geschikt voor snelle afvoer van gewonden en aanvoer van voorraden na het gevecht, ook onder vuur en in besmet terrein.

Of de mechanisatie moet geschieden met rups- of wielvoertuigen is een vraagstuk op zichzelf, dat buiten het bestek van dit artikel valt. Een

6-tons Hotchkiss gepantserde terreincarrier voor personeel (rupsvoertuig).

interessante verhandeling daarover verscheen in „Armor” van juli-aug. 1956.

De eis is, dat de infanterie de tanks overal met tenminste dezelfde snelheid moet kunnen volgen. Men kan deze eis ook hoger stellen, bv. de infanterie moet in haar gepantserde voertuigen een waterhindernis kunnen nemen om een bruggenhoofd te vormen, waarna de tanks (na brugslag) volgen. Of: bij een achterwaartse verplaatsing moet de infanterie in een bruggenhoofd, na de tanks de gelegenheid te hebben gegeven zich daaruit terug te trekken en na eventueel aanwezige bruggen te hebben vernield, in haar eigen gepantserde voertuigen over de waterhindernis terug kunnen gaan, op haar beurt gesteund door de tanks op de andere oever.

Tanks en pantserinfanterie zijn dus bijzonder goede partners, zij vullen elkaar aan zonder elkander te hinderen (in tegenstelling met ongepantserde infanterie).

Het gepantserde personeelsvoertuig

Het gepantserde personeelsvoertuig moet o.m. aan de volgende eisen voldoen:

— *Voor wat betreft het gebruik van de wapens.* Uit het voertuig moeten de inzittenden, zo nodig, met hun automatische wapens in alle richtingen vuur kunnen uitbrengen en met handgranaten kunnen werpen. Het voertuig zelf moet uitgerust zijn met tenminste een .50 mitrailleur tegen grond- zowel als tegen luchtdoelen en met rookgranaatwerpers om zich in bepaalde gevallen aan waarneming te onttrekken (bv. bij uitstappen van de inzittenden en in noodgevallen).

— *Voor wat betreft de terreinvaardigheid.* Het moet ten minste dezelfde terreinvaardigheid, snelheid en actieradius hebben als de tanks, waarmee het samenwerkt en zeker niet zwaarder zijn. (De eis van terreinvaardigheid kan men, zoals reeds eerder betoogd, hoger stellen bv.: het moet eigen drijfvermogen hebben en zich dan volbeladen met een redelijke snelheid op eigen kracht kunnen voortbewegen).

— *Voor wat betreft de pantsering.* Deze moet, zowel horizontaal als verticaal, bescherming geven tegen lichtflits, luchtdruk, straling en besmetting door radio-actieve neerslag; tegen tijdvuur en scherven, tegen mitrailleurvuur, vuur van sluipschutters en tegen inworp van handgranaten. De bodem moet bescherming geven tegen luchtdruk en scherven van mijnen.

— *Voor wat betreft inrichting en constructie.* Het voertuig moet plaats kunnen bieden aan een volledige tirailleurgroep met uitrusting, munitie en materieel. Het moet zonder veel moeite ingericht kunnen worden als commandowagen, BOS- of munitievoertuig en als ambulance. Het moet snel en zo laag mogelijk kunnen worden verlaten, bv. langs de neergeklapte achterwand en vooral niet alleen door bovenluiken of smalle achterdeuren, waarin men kan blijven steken. Het moet een laag en klein profiel hebben. (Als het een rupsvoertuig is, moet het rubber rupsen hebben om te voorkomen, dat het nergens op de Nederlandse wegen mag oefenen, zoals met de Centuriontanks het geval is!)

Karakter van pantserinfanterie

Het gepantserde vervoer- en strijdmiddel van pantserinfanterie is van invloed op het karakter van de infanterie als zodanig. Het stelt haar in staat om met dezelfde hoeveelheid mankracht de snelheid van de aanval te verhogen, haar kwetsbaarheid te verminderen en zo nodig meer en zwaardere automatische- en antitankwapens, munitie en verbindingsmiddelen of bijzondere uitrusting mee te voeren, met als resultaat een *grotere stootkracht* dan ongepantserde infanterie, een *groter afweer- vermogen* en een *grotere zelfstandigheid*. (Pantserinfanterie moest echter ook te voet en al of niet gesteund door tanks en desnoods zonder haar gepantserde voertuigen, dus als alle andere infanterie, de vijand kunnen aangrijpen of van zich afhouden).

De karaktereigenschappen die haar, als zij bereden is, speciaal geschikt maken voor de samenwerking met tanks zijn echter:

- haar grotere vuurkracht en betere verbindingsmiddelen;
- haar grotere snelheid in het terrein en
- haar groter incasseringsvermogen.

Vooral het verschil in snelheid en incasseringsvermogen waren bij ongepantserde infanterie immers de factoren, die een goede samenwerking in de weg stonden en de voorbereidingen en oefeningen zoveel tijd deden kosten. De grotere vuurkracht enz. zijn bijkomstige winstpunten van het bereden zijn.

Aantal voertuigen voor een bataljon pantserinfanterie

Om een indruk te geven van de benodigde voertuigen in een bataljon pantserinfanterie, volgen hier enige cijfers van een Amerikaanse bataljon à staf, staf- en verzorgingscompagnie en vier gepantserde tirailleurcompagnieën (organisatie 1956): ± 75 gepantserde terreinvoertuigen, w.o. 48 voor de eigenlijke tirailleurs, ± 20 voor mortieren enz. en de overigen voor de bataljonsstaf en de compagniescommandotroepen; 2 bergingstanks en 1 takelwagen; ± 25 × 2½ tonners, 5 × ¾-tonners en ± 40 jeeps.

Een bataljon gepantserde terreinvoertuigen

Ik beweert echter niet dat nu *alle* infanteriebataljons uitgerust moeten worden met gepantserde terreinvoertuigen; het is zelfs beter hen

10-tons Alvis Saracen gepantserde terreincarrier voor personeel (wielvoertuig).

niet te belasten met de zorg en het onderhoud daarvan, opdat zij volledig vrij blijven in hun bewegingen en beschikbaar voor andere, typisch infanteristische taken. Afhankelijk van omstandigheden en opdracht, zal de normale vorm van de gevechtsgroep, waarin cavalerie is opgenomen, immers zijn:

- twee tankbataljons en een tot twee infanteriebataljons;
- twee tot drie infanteriebataljons en een tankbataljon;
- een tankbataljon en een infanteriebataljon (of onderdelen daarvan).

Van deze infanteriebataljons zal weer slechts een deel op een bepaald ogenblik *rechtstreeks* met tanks samenwerken en in bepaalde omstandigheden dan bij voorkeur gepantserd.

Men zal daarom niet meer dan twee infanteriebataljons of een ekwivalente sterkte aan tirailleurcompagnieën tegelijk behoeven te pantseren.

De soepelste en meest economische werkwijze is dan om deze gepantserde terreinvoertuigen op divisieniveau onder te brengen in een „bataljon gepantserde terreinvoertuigen”, dat zodanig georganiseerd is, dat het naar behoefte twee infanteriebataljons of maximaal acht tirailleurcompagnieën kan omzetten in pantserinfanterie.

Slot

De aanschaffing van gepantserde terreinvoertuigen (of in afwachting van deze aanschaf, eventueel het onttrekken van gepantserde half-rupsvoertuigen uit allerlei organisaties en opslagplaatsen) zal velerlei problemen met zich brengen en niet alleen van financiële aard. Men denke bv. aan personeel, opleiding, bevoorrading, legering, onderhoud, enz. Maar men bedenke tevens dat pantserinfanterie de *enige soort in-*

fanterie is, die zich snel over het A-besmette gevechtveld kan verplaatsen en de enige infanterie, die het volle rendement uit de reeds aangeschafte tanks haalt.

De oefeningen in 1957 in *Sennelager*, waarbij een *Nederlands* tankbataljon samenwerkte met een *Brits* bataljon gepantserde infanterie, hebben dat duidelijk aangetoond. Tevens bleek dat met gepantserde infanterie de „marrying-up” tijd korter kan zijn dan met ongepantserde omdat de samenwerking eenvoudiger is.

Ook de Koninklijke Landmacht heeft pantserinfanterie nodig.

Nieuwe uitgave

DE MILITAIR-RECHTERLIJKE ORGANISATIE EN HAAR VERBAND MET DE BEVELSVERHOUDINGEN BIJ DE LANDMACHT 1795—1955, door mr. H. H. A. de Graaff, President van de Krijgsraad te Arnhem, 398 blz. Uitg.: Krijgsgeschiedkundige Afdeling van het Hoofdkwartier van de Generale Staf, Den Haag, Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, 1957.

De opbouw van een militair-rechterlijk apparaat eist een logische aansluiting bij de bevelsverhoudingen in, en dus bij, de organisatie van de Krijgsmacht. Er moet een zekere correlatie bestaan tussen de gezagskringen van bevelhebbers en van de militaire justitie. De noodzakelijke harmonie in de toepassing van strafrecht en van tuchtrecht, én het vereiste, dat bij een Krijgsmacht strafrechtspraak moet kunnen worden uitgeoefend wáár en onder welke omstandigheden ook, dwingen daartoe.

Niet altijd is hier — naar deze studie bewijst — de juiste verhouding gevonden. Bij de wijzigingen in de militaire organisatie is op den duur het primaire vereiste uit het oog verloren, dat de hoogste voor de Krijgstucht verantwoordelijke militaire autoriteiten wezenlijke invloed dienen te hebben op de militaire rechtspleging. Ook het (om praktische redenen) werken met het — los van de militaire organisatie staande — begrip „militaire auditie” blijkt hiertoe te hebben bijgedragen.

Zo kon tenslotte in 1939 een overigens militair niet zeer belangrijke autoriteit als de garnizoenscommandant met de voornaamste justitiële bevoegdheden zijn bekleed, terwijl de hoogste commandanten praktisch geen enkele invloed op dit gebied hadden!

De uitvoerig geschetste periode van 1795—1811 lijkt op het eerste gezicht meer geschikt voor de historische en tevens militair-juridische fijnproever, die enigszins thuis is in de woelige staatkundige en militaire geschiedenis dier jaren. Bij nadere kennismaking evenwel blijkt

dit tijdvak zeer belangwekkend en vruchtbaar! Uit de gedachten, inzichten en praktijkervaringen van deze periode is de nu nog bestaande wettelijke constellatie voortgekomen.

In het tijdvak 1813—1939 treft ons het omineuze jaar 1875. De militair-rechterlijke organisatie werd toen geheel losgemaakt van de overige militaire organisaties met alle kwalijke, tot 1940 voortdurende, gevolgen van dien.

Hij, die de armee van 1939/'40 heeft gekend, zal de weinig bekende militair-rechterlijke facetten daarvan, met alle juridische en militaire onvolkomenheden vinden in de blz. 249—277. Dat de onvoldoende voorbereiding en het onder die omstandigheden bepaald gevaarlijke regeringsbeleid zich niet gewroken hebben is slechts te danken aan de korte duur der Krijgsverrichtingen in 1940.

Met voldoening lezen wij hoe na de bevrijding een voor de praktijk zeer bevredigend resultaat op het gebied der militair-rechterlijke organisatie is bereikt. De justitiële verantwoordelijkheden berusten thans in de handen van de hoogste voor de handhaving van de Krijgstucht verantwoordelijke autoriteiten, te weten de CGS, de CLS en de AI/CMC, allen „Commanderend Generaal”.

Voor dit resultaat is het echter nodig de fictie te handhaven, dat de troepen van de staat zich te Velde bevinden. Op grond van deze fictie wordt nog steeds recht gesproken door de Krijgsraden te Velde, en zo kunnen de hiervoor geldende wettelijke bepalingen worden toegepast!

Wel zijn reeds in 1949 drie (vredes) Krijgsraden in de militaire arrondissementen geformeerd, maar hun functionering wacht op de noodzakelijke, nog hangende, wetswijzigingen.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven, dat deze voor militairen zeer interessante *krijgsgeschiedkundige* studie in de hoedanigheid van *juridische* dissertatie de hoogste lof mocht verwerven van de Leidse universiteit. v.IJ.

De verdere vorming van onze pelotonscommandanten

door C. J. LITH, Kapitein der Infanterie.

In de toekomst zal het voor vaandrighs (en kornetten) niet meer mogelijk zijn om tijdens de duur van de eerste oefening de rang van tijdelijk reserve tweede luitenant te bereiken. Het grote aantal straffen, dat aan deze jongelui moest worden gegeven, schijnt aan die bepaling ten grondslag te liggen. Reeds elders is erop gewezen, dat veel straffen ook kan betekenen: gebrek aan leiding. Iedereen maakt fouten en nu gaat het erom de jonge vaandrighs zodanig te leiden, dat misstappen worden voorkomen, althans binnen redelijke grenzen worden gehouden. Er zijn verschillende manieren om dit te doen. Het best evenwel kan men een en ander zien als voortzetting van de normale opleiding aan de SRO.

De instelling van de vaandrig

De instelling van de vaandrig is een zeer belangrijke factor, die in hoge mate bepalend is voor zijn gedrag. Hoe staat hij tegenover de militaire dienst? Zoveel invloeden van buiten af spelen daarbij een rol, dat een positieve doorsnede moeilijk gegeven kan worden. Men moet echter trachten een uitgangspunt te vinden, een basis waarop de verdere vorming kan worden gegrondvest. Ik wil trachten een weliswaar onvolledig doch bruikbaar beeld te geven van de vaandrig, die onze eenheid komt versterken. Hij is:

„Een jonge man, die theoretisch is geschoold voor, laten wij zeggen, het compagniesniveau en door praktische oefeningen weet wat een peloton is. Hij is niet direct bereid bepaalde contracten te tekenen, maar hij wil proberen te maken wat ervan te maken is. Hij gaat met gemengde gevoelens, doch met enthousiasme zijn taak beginnen en hoopt er het beste van. Over het algemeen is hij overtuigd van de noodzaak van de militaire dienst.”

De ontvangst van het nieuwe teamlid

Beginnen wij nu met de „techniek” van de bedoelde „verdere opleiding”.

De juiste ontvangst is van het allergrootste belang. Deze moet worden voorbereid en met enig ceremonieel worden uitgevoerd. Zijn wij ons er altijd wel van bewust, dat de man zich bij ons thuis moet voelen? Dat het noodzakelijk is om hem het idee te geven dat hij ten zeerste welkom is en dat *alles* van hem wordt verwacht? De commandant (compagniescommandant) belaste zich dan ook persoonlijk met deze ontvangst. De volgende maatregelen kunnen, onder meer, worden genomen.

- Persoonlijke ontvangst op het compagniesbureau door de compagniescommandant (de collegae zijn hierbij zoveel mogelijk aanwezig).
- Rondleiden langs de compagnie, het bataljon, de kazerne; kennis-maken.
- Introductie bij het te commanderen peloton.

- Bijvoorbeeld de oudste pelotonscommandant belasten met het verder wegwijs maken van betrokkene.
- Voorstellen aan de compagnie, op een algemeen appèl.

Het is beslist niet goed als de man na de ontvangst het gevoel heeft gekregen, dat er voor hem geen belangstelling bestaat.

Het eerste onderhoud met betrokkene

De compagniescommandant moet nu ervoor zorgen, dat er een hechte relatie gaat groeien tussen de nieuweling en zijn omgeving. Hij zal hem bij zich roepen voor een persoonlijk onderhoud. Tijdens dit onderhoud mag niet worden vergeten belangstelling te tonen voor de privé omstandigheden. Een vriendelijke informatie naar familie, doorgebrachte jeugd e.d. doet het ijs snel breken en er ontstaat een voor het interview van belang zijn de juiste sfeer. De resultaten worden opgetekend in een cahier, een en ander dient als basis voor beoordeling. Alles, wat direct of indirect te maken heeft met de nieuwkomer in diens verhouding tot de eenheid, dient te worden vermeld.

Verantwoordelijkheid geven

Nu begin de feitelijke opleiding. Het is wel voorgekomen dat de jongeman werd toegevoegd aan een oudere beroepsonderofficier „om het vak te leren”. Het is de vraag of deze methode wel de juiste is. Het is de verantwoordelijkheid van de directe commandant om de man praktisch geschikt te maken. De vaandrig *is* geen onmondige, mits goed geïnstrueerd en geleid. Hij moet leren hoe zijn verantwoordelijkheid te dragen en dit kan het beste door zelfstandig te *doen*. Hierbij dus rechtstreeks verantwoording schuldig zijnde aan zijn instructeur, zijn commandant. *Verantwoordelijkheid dragen gaat samen met gezag dragen*. Men mag nooit vergeten de vaandrig te steunen bij het uitoefenen van zijn gezag. De commandant moet hem van het beginne laten voelen, dat hij achter hem staat. Dit kweekt zelfvertrouwen en een sfeer van loyaliteit.

Nu heeft een compagniescommandant ook nog andere dingen aan zijn hoofd dan nieuwe vaandrighs achterna lopen. Daarom zal hij ook hier een bepaalde techniek toepassen. *Een goede methode is om de nieuwkomer vastgelegde instructies te geven. Zij vormen de opdracht, de richtlijnen, zo u wilt, van de commandant*. Een voorbeeld ter verduijking:

INSTRUCTIE VOOR DE PELOTONSCOMMANDANT VAN HET ... PELOTON, ... COMPAGNIE.

1. Wees een aanvoerder van uw peloton, kweek een agressieve geest. Zorg ervoor dat men zich tegen allerlei moeilijkheden voelt opgewassen.
2. Doordring uw mensen ervan, dat er geen beter peloton bestaat dan het hunne.
3. Wees zelf in alles een voorbeeld.
4. Streef steeds naar het „Plaats — Tijd — Tenue” principe, vooral bij Uw groepscommandanten. (Op de juiste plaats, met de juiste tenue, op het juiste moment aangetreden).
5. Stel belang in Uw ondergeschikten, breng hun moeilijkheden vóór bij mij.
6. Toon initiatief en ontwikkel dit bij Uw ondergeschikten.
7. U bent verantwoordelijk voor alles wat uw peloton doet of nalaat te doen. Handel in die geest.

De commandant compagnie,
De kapitein

.....

Vanzelfsprekend is deze instructie iets persoonlijks en dientengevolge persoonlijks van inhoud. Het doel ervan is de man de geest van de commandant aan te geven. Met behulp hiervan kan hij zijn houding bepalen en hij weet wat ervan hem verwacht wordt. De commandant moet het geheel ook instructief met betrokkene doornemen, zodat het een levend element wordt met een diepere achtergrond. De relatie nu met de onderofficieren dient op tactvolle wijze geregeld te worden. Men streve echter ernaar het gezag van de pelotonscommandant te schragen.

De verdere gedragslijn

Zo wordt de vaandrig dus, goed geïnstrueerd, aan het werk gezet. Hij krijgt alle kans zich te ontplooien, maar wij houden hem van een afstand nauwlettend in de gaten. Het is in dit verband vooral verkeerd om te pas en te onpas te vertellen *hoe* de instructies moeten worden uitgevoerd. Hij maakt ongetwijfeld fouten en deze moeten zonder aarzelen worden gecorrigeerd. Bij het aangeven van deze correcties leert de ervaring dat de regel: „Streng doch rechtvaardig”, het beste voldoet. Zachte heelmeesters maken stinkende wonden. Het is daarbij echter pertinent verkeerd om te *beginnen* met het opnoemen van de gemaakte fouten, *zonder eerst het goede aan te wijzen*. Dit is wel eens moeilijk maar het is fout, want het ontmoedigt. Wij mogen ook nooit vergeten onze waardering uit te spreken als initiatief, volharding en vindingrijkheid zijn getoond. Als deze eenvoudige regels worden toegepast merkt de man dat wij hem gadeslaan in opbouwende zin. Wij tonen belangstelling in zijn werk en hij zal dit met des te meer ijver verrichten.

Wij kunnen, bij de uitoefening van ons toezicht, tevens een aantal eisen vaststellen, waaraan de jongeman moet voldoen? Deze eisen zijn min of meer controlepunten voor de toezichthouders. Om er een aantal te noemen:

- a. controleer of hij goed inspectie houdt. Meestal moet hij eerst nog leren hoe hij dit moet doen. Ontwerp voor hem een controlelijstje om tijdens het houden van inspecties te gebruiken;
- b. controleer of hij zijn mensen kent en steeds op de hoogte is van de toestand bij zijn peloton (appèlboekjes);
- c. controleer of hij onder alle omstandigheden zijn groepscommandanten in de hand heeft;
- d. eis, dat de „gevechtsdrill” steeds wordt uitgevoerd. Ook hiervoor kan een controlelijst worden gebruikt met als onderwerpen o.a.: gevechtsklaar maken, verplaatsingen door het terrein en per voertuig, beëindigen van een oefening bv. de camouflage, ontladen, inspectie, terrein in de oude staat terugbrengen en de oefening kort samenvatten;
- e. controleer of de mensen in het peloton, onder alle omstandigheden, op de hoogte zijn van de oefening; kortom of het peloton steeds op de juiste wijze wordt voorgelicht;
- f. eis, dat er altijd iets wordt gedaan; *bewust* wel te verstaan. Het is beter een fout te maken doordat men positief probeerde te handelen, dan negatief bij de pakken te blijven neerzitten.

Zo kan men, gebaseerd op de praktijk, nog veel meer punten opnoemen. Onze pelotonscommandanten moeten **aanvoerder** worden met een kwieke geest en een open oog voor allerlei situaties. *Wij moeten onze pelotonscommandanten moduleren tot flinke knapen!*

Tenslotte nog een enkel woord over het beoordelen. Het blijkt een goede methode om „tussentijdse beoordelingen” op te maken. Het resultaat van zo'n beoordeling wordt betrokkene officieel aangezegd, wellicht op het compagniesrapport. Punten die beoordeeld kunnen worden zijn o.a.: persoonlijkheid, uiterlijk voorkomen, initiatief, opvolgen van orders, gezagshandhaving en, niet te vergeten, de instructieve bekwaamheden. Het spreekt vanzelf, dat openhartig met beoordeelde moet worden gepraat. Zodoende heeft men de gelegenheid om eens rustig de puntjes op de i te zetten. En ongetwijfeld gaat er een grote vormende kracht van uit.

Samenvatting

In dit artikel heb ik getracht, in het kort, een bepaalde „opleidings-techniek” aan te geven, om jonge vaandrags beter geschikt te maken voor hun mooie taak. En dit zonder veel straffen uit te delen. Ik ben ervan uitgegaan dat de doorsnee SRO-man van goede wil is. Hij moet echter vakkundig worden geleid en opgeleid. Veel fouten worden gemaakt door gebrek aan toezicht. Het toezicht moet met een weloverwogen doel worden uitgeoefend. Een commandant, die zijn pelotonscommandanten op de beschreven wijze vormt zal, ondanks teleurstellingen, succes hebben.

En — alhoewel in dit artikel niet is gesproken over jonge beroeps-officieren — spreekt het van zelf dat een en ander ook bij *hun* praktische scholing zal kunnen worden toegepast.

Nieuwe uitgave

ARNHEM, door Generaal-Majoor R. E. Urquhart, CB, DSO, 238 blz., geïll. Uitg.: Cassell & Company Ltd, Londen, 1958. Prijs: 21/— sh.

Dit is de geschiedenis van de Operatie „Market Garden”, de slag om Arnhem van september 1944, beschreven door een auteur, die er meer van weet dan wie ook en die bij deze operatie de 1 Britse Luchtlandingsdivisie commandeerde.

Het algemene beeld van de slag om Arnhem, dat tevens in het boek ter sprake wordt gebracht, mag als voldoende bekend worden geacht. De technische gegevens van voorbereiding en uitvoering vormen een waardevolle inleiding en worden gevolgd door een beeld van de toestand op de achtereenvolgende dagen van de landing. De auteur brengt dit alles in een verhalende trant, die de lezer soms doet vergeten, dat hij bezig is met gevechtsrapporten en niet met een roman.

Aan de 1 Airborne Division was het verst van de landingsplaats verwijderde doel toegekend. De opdracht was de Rijnbrug te nemen en deze 24 uur te houden. In feite hield men die brug drie

dagen en vier nachten tegen een overmachtige tegenstander, waarvan de sterkte door de inlichtingendiensten kennelijk verkeerd was beoordeeld. De Duitsers stonden onder bevel van Veldmaarschalk Model, die twee uren na de landing de Britse operatiebevelen op zijn tafel had liggen.

Men kent, zoals gezegd, de geschiedenis. Herbevoorrading en aanvoer van versterkingen lieten te wensen over en na negen dagen vechten werd de 1 Britse Luchtlandingsdivisie uit de strijd genomen. De verliezen waren enorm en de overlevenden moesten voor een groot deel de aansluiting met de door de Betuwe oprukkende troepen van Veldmaarschalk Montgomery zoeken via de Rijn.

Generaal Urquhart vertelt de geschiedenis van deze negen verschrikkelijke dagen duidelijk, openlijk en niet zonder humor.

Ondanks het feit, dat reeds veel over de slag bij Arnhem is gepubliceerd, kunnen wij het lezen van dit nieuwe werk niet genoeg aanbevelen. Het boek is ruim geïllustreerd met originele foto's.

v. H.

Strafopleggers pas op!

door mr. J. SCHUURMAN,
Majoor van de Militaire Juridische Dienst.

Tuchthandhaving

Het reglement krijgstucht bepaalt dat ieder met gezag bekleed militair — iedere meerdere dus — verplicht is op te treden tegen te zijner kennis gekomen krijgstuchtelijke vergrijpen. De wijze waarop zulks moet geschieden wordt echter niet voorgeschreven. Afhankelijk van de persoon en het optreden van de dader, de aard van het vergrijp en de omstandigheden waaronder het werd gepleegd, zal de meerdere een terechtwijzing al dan niet gecombineerd met een andere opvoedende maatregel *kunnen* geven, dan wel rapport of zelfs voorlopig arrest *moeten* aanzeggen.

Zonder hier in te gaan op de verschillende wijzen waarop de meerdere kan of moet optreden tegen vergrijpen, kan worden gesteld, dat de juiste manier in de praktijk moet worden geleerd en wel van de oudere en meer ervaren collega en meerdere. Tengevolge van de huidige personeelssituatie rust dan ook een zeer zware taak op de schouders van de compagnies- (en overeenkomstige) commandanten voor wat betreft de opleiding van het kader tot goede gezagsdragers. Zij zullen voortdurend controle moeten uitoefenen op de wijze waarop het kader de tucht handhaaft, waartoe, onder andere, de door het kader opgemaakte rapporten gelegenheid kunnen bieden.

Een rapport heeft twee zijden

Een commandant zou beslist heel vreemd opkijken wanneer een van zijn kaderleden zou melden, dat hij niet in staat of te gemakzuchtig was om de tucht onder de militairen onder zijn bevel op juiste wijze te handhaven. En toch, zo iets komt in de praktijk — zij het indirect — veel vaker voor dan wordt gerealiseerd. Het blijkt namelijk herhaaldelijk uit rapporten, zowel terzake van lichte als terzake van ernstige vergrijpen opgemaakt. Het wordt echter heel gemakkelijk over het hoofd gezien.

Er wordt veelal niet bij stil gestaan, dat een rapport twee kanten heeft; de kant van de gerapporteerde én de kant van de rapporteur. Een rapport geeft immers, behalve de gerapporteerde gedraging, ook het optreden van de rapporteur weer. En dit laatste is voor een commandant van ten minste evengroot belang als de gedraging van de gerapporteerde. De kans is immers groot dat de rapporteur die de tucht niet op de juiste wijze weet te handhaven, indien de commandant er niets aan doet, op de verkeerde wijze zal blijven doorgaan, dus meer of minder negatief zal blijven optreden, daarbij wellicht nog in de mening verkerende dat hij het goed doet, omdat zijn commandant er geen aanmerkingen op maakt.

Gevaar van uitsluitend optreden tegen vergrijpen door rapporteren

Het aanzeggen van een rapport is voor de meerdere de gemakkelijkste wijze van optreden tegen een vergrijp. Het is dan ook begrijpelijk, dat juist de onervaren meerdere er licht toe zal komen te volstaan met

simpelweg rapporteren, bijvoorbeeld dat een kamerwacht zijn taak niet naar behoren heeft uitgevoerd of dat een soldaat zijn uitrusting niet goed heeft verzorgd.

Bij een dergelijk rapport is de kans groot, dat de rapporteur zelf niets of weinig deed om de houding, het gedrag van zijn ondergeschikte te verbeteren. De rapporteur die, als goed gezagsdrager, zelf actief meewerkt tot het aankweken van een goede tucht, zal immers ongetwijfeld ook beseffen dat het van groot belang is in het rapport te vermelden op welke wijze en met welk resultaat hij zelf reeds getracht heeft betrokene op te voeden.

Voorzichtigheid is derhalve geboden bij rapporten waarin niets anders dan vergrijpen van minderen worden gerelateerd. In dergelijke gevallen moet terdege worden nagegaan of de rapporteur op de juiste wijze is opgetreden ter verbetering van de tucht. Wordt dit nagelaten dan bestaat er groot gevaar dat de rapportenschrijverij ontaardt in een soort werkverschaffing voor de commandant. Er zullen heel snel kaderleden *gekweekt* zijn, die het presteren iedere dag een stel van dergelijke rapporten in te leveren. Zelf aankweken van tucht en opvoeden van ondergeschikten blijft achterwege; dáár heeft het kader dan de commandant voor!

Het resultaat zal zijn dat de kaderleden tenslotte geen enkel gezag meer hebben, zij zijn nog slechts „rapportenschrijvers”. Een veelheid van onbenullige vergrijpen moet de commandant gaan afdoen; het gestraftenrapport wordt een aaneenschakeling van waarschuwingen. Het aanzeggen van rapport en het op rapport bij de commandant moeten verschijnen verliezen tenslotte, als middelen tot tuchthandhaving, nagevoeg alle waarde.

Alléén rapport aanzeggen is vaak onmacht

Het komt veelvuldig voor dat het rapport de onmacht van de rapporteur duidelijk doet uitkomen. Bijvoorbeeld indien is vermeld dat, toen rapport werd aangezegd voor een onkrijgstuchtelijke gedraging (die dan natuurlijk omschreven is), de gerapporteerde antwoordde: „Dat zal mij een zorg zijn” of iets dergelijks. Of het rapport komt er bijvoorbeeld op neer dat een soldaat weigerde een opdracht uit te voeren (eten halen e.d.) zeggende dat hij het al zo dikwijls had gedaan en dat nu maar eens een ander moest worden aangewezen.

In het eerste geval was reeds rapport aangezegd, nog eens rapport aanzeggen zou natuurlijk min of meer dwaas zijn geweest. Toch demonstreert de gerapporteerde met de woorden „dat zal mij een zorg zijn” een totale negatie van ondergeschiktheid, een weigering het gezag van de rapporteur te erkennen. De soldaat heeft het laatste woord! De rapporteur heeft kennelijk al geen gezag meer, zelfs zijn machtsmiddel „rapport aanzeggen” maakt geen indruk meer. Dit brevet van onvermogen *en* van slechte tucht bij het onderdeel spreekt boekdelen.

Het is in een dergelijk geval vanzelfsprekend mogelijk dat de rapporteur absoluut ongeschikt is om met gezag te worden bekleed, doch het is evenzeer mogelijk dat hem aan de hand van zijn optreden bij de troep nooit geleerd is hoe hij zijn gezag kan en moet handhaven.

Dit komt nog sterker tot uiting in het tweede geval. De rapporteur had kennelijk niet voldoende gezag om gehoorzaamheid aan zijn bevel af te dwingen en probeerde dat ook niet. Zeer waarschijnlijk wist hij niet hoe hij zoiets moest aanpakken.

Dergelijke voorbeelden kunnen uiteraard uit de praktijk met vele andere worden aangevuld, doch zulks is niet nodig om aan te tonen, dat de actie van de commandant tot opleiding van het kader van groter belang moet worden geacht dan de in de hier bedoelde gevallen tegen de gerapporteerden te nemen acties.

Opleiding van kader tot goede gezagsdragers is van vitaal belang

De commandant, die erin slaagt zijn kader op te kweken tot goede gezagsdragers, is er bij voorbaat van verzekerd, dat de kwaliteit van zijn onderdeel prima zal zijn. Indien daarentegen het kader niet zeker is van zichzelf, zal het de neiging hebben de weg van de minste weerstand te kiezen, hetgeen veelal zal resulteren in *niet optreden* tegen vergrijpen. De tucht zal slecht zijn, de waarde van het onderdeel veel minder dan had kunnen en moeten zijn.

Wanneer de tucht bij een onderdeel te wensen overlaat wordt daarvoor als excuus nogal eens aangevoerd dat de kwaliteit van het kader onvoldoende is, hetgeen weer geweten wordt aan de opleiding. *Men vergeet echter dat de opleiding tot goede gezagsdragers niet op de scholen kan plaats vinden doch dat zulks bij de troep en in de eerste plaats door de commandant moet gebeuren.* Het is daarom logisch dat de, na een dergelijk excuus gestelde, vraag of het kader kans heeft bij het onderdeel beter te worden en zo ja hoe, veelal een pijnlijke stilte tot gevolg zal hebben.

De tijd besteedt aan de opleiding van het kader komt met interest terug: goed onderdeel, goede tucht én minder rapporten.

Enkele suggesties

De eventuele gebreken op het gebied van de tuchthandhaving zullen uit de rapporten van het kader onmiddellijk naar voren komen, wanneer bij elk rapport de volgende vragen gesteld en beantwoord worden:

- is er sprake van zonder meer rapporteren van een vergrijp?
- kon de rapporteur beter corrigerend zijn opgetreden?
- zouden de andere officieren of onderofficieren van het onderdeel ook zo zijn opgetreden (ook dan, wanneer perfect werd opgetreden)?
- zou de gerapporteerde zich ook tegen de overige officieren of onderofficieren hebben gedragen, zoals in het rapport weergegeven en waarom?

De aldus uit rapporten verkregen gegevens zullen veel materiaal kunnen verschaffen voor de verdere opleiding van *alle* kaderleden, want het is vanzelfsprekend onjuist elk kaderlid uitsluitend door schade en schande wijs te laten worden. Het verkregen materiaal zal van onschatbare waarde kunnen zijn door de moeilijkheden als probleem te stellen en in discussie te brengen op regelmatig te houden kaderbijeenkomsten, zodat *alle* kaderleden kunnen leren van elkaars *juiste* en *niet juiste* wijze van optreden tegen vergrijpen. Dergelijke bijeenkomsten moeten niet zo eens te hooi en te gras worden gehouden, doch met vaste regelmaat worden opgenomen in de programma's.

De tucht en de kwaliteit van een onderdeel worden bepaald door de kwaliteit van commandant en kader. Slechte tucht houdt onvoorwaardelijk in slecht kader *en* een commandant, die op het belangrijkste punt van de commandovoering in gebreke is gebleven.

STRAFOPLEGGERS PAS OP!

Een rapport heeft twee zijden. Laat u niet tot de enige tuchthandhaver van uw onderdeel maken, want dan is uw taak hopeloos.

Ter overdenking

Elke, naar aanleiding van een vergrijp te nemen maatregel, moet strekken ter verbetering van de dader en van de tucht van het onderdeel, doch moet voorts in overeenstemming zijn met de wettelijke bepalingen. Het is dan ook vaak niet eenvoudig naar aanleiding van een bepaald geval goed gemotiveerd aan te geven, welke actie genomen had moeten worden. Daarom moge, onderstaand, ter overdenking, een rapport worden weergegeven met als vraag: „Welke maatregelen zoudt U als tot straffen bevoegde meerdere terzake daarvan nemen?”

Rapport.

Heden... te... toen ik de manschappen bij de aanvang van de avondmaaltijd smakelijk eten wenste, antwoordde de dpl. soldaat A.: „Zeg dat wel sergeant en dat met dit voer”. Ik heb hierop tegen de soldaat A gezegd dat ik een en ander zou rapporteren. A. antwoordde daarop: „Je gaat je gang maar, ze kunnen me wel blij maar niet bang maken”, hetgeen nogal hilariteit verwekte.

.....
De sergeant v. d. week
De dpl. sergeant.

De straflijst van A. wordt aan uw fantasie overgelaten.

Indien er lezers mochten zijn, die hun idee over deze kwestie „ge-toetst” zouden willen zien, dan kunnen zij hun oplossing daartoe met vermelding van mijn naam, inzenden aan de Directie Militair Juridische Dienst, Stadhouderslaan 156, 's-Gravenhage. De oplossingen zullen zo spoedig mogelijk, eventueel met commentaar, worden geretourneerd, waarna zo mogelijk een algemeen gehouden bespreking in de Militaire Spectator zal volgen.

Uit de buitenlandse vakpers

Bedoelingen - en werkelijkheid

In dit artikel wordt de moeilijke weg beschreven die de NAVO-landen bewandelen om tot een volledige integratie te komen op het gebied van de verdediging met alle daaraan verbonden problemen. Gewezen wordt op de moeilijkheden die ontstaan rond het al dan niet toestaan van de bouw van lanceerinrichtingen voor geleide projectielen in een bepaald land, op de moeilijkheden rondom de standaardisatie van bewapening, produktie, op de vasthoudendheid van de verschillende landen ten aanzien van de luchtverdediging, enz.

Als een gunstige noot wordt aangehaald de geslaagde poging van Generaal Norstad om de Belgen en Nederlanders te brengen tot een intensieve samenwerking van hun respectievelijke luchtmachten.

Hier ligt de weg van het verstand; Europa kan alleen tegengehouden worden door verkeerd egoïsme en een remmende nationaliteitszin.

„Intentions et réalités”, door General d'Armée Marcel Carpentier, in „Revue Militaire Générale”, mrt. 1958.

H. T.

Nieuwe topografische kaart van Nederland

Schaal 1:100.000 (serie TDN M 637)

door A. VAN DER WAAG, *Majoor der Infanterie.*

Bij de Topografische Dienst Nederland (TDN) te Delft wordt een nieuwe topografische kaart van Nederland op de schaal 1 : 100.000 vervaardigd ¹⁾. Zij wordt uitgegeven in 34 kaartbladen, formaat 54 × 68 cm, kaartbeeld 40 × 50 cm, zodat elk kaartblad een terreinoppervlakte van 2000 km² weergeeft. De eerste bladen zijn reeds verschenen, de overige komen in de loop van dit jaar gereed. De kaart treedt in de plaats van de Engelse uitgave GSGS 2541, een serie kaartbladen van een deel van Nederland op de schaal 1 : 100.000, uitgegeven door de Geographical Section, General Staff.

Ontstaan en Doel.

Gedurende de eerste wereldoorlog werd in Engeland een begin gemaakt met de samenstelling van een kaart op de schaal 1 : 100.000 uit Nederlandse bladen op schaal 1 : 50.000. Dit betrof alleen het midden en het zuid-westelijk deel van Nederland. In het begin van de tweede wereldoorlog werd dit werk opnieuw opgevat; het gereedgekomen deel van deze kaart werd herzien aan de hand van nieuwere Nederlandse kaarten op de schalen 1 : 50.000 en 1 : 25.000 en zover uitgebreid, dat aansluiting werd verkregen met kaartseries van het gebied België en Noord-Frankrijk (GSGS 4336) en Centraal-Europa (GSGS 4416). De laatstgenoemde series strekten zich vrij ver over het Nederlandse grondgebied uit. In de eerste helft van 1944 was de gehele serie GSGS 2541 voltooid en bijgewerkt met alle in Engeland beschikbare gegevens, die na het uitbreken van de oorlog nog waren binnengekomen. Hieronder vielen ook series luchtfoto's die tijdens de oorlog waren gemaakt. De uitvoering van de kaart was in de zg. Army/Air style, zodat eveneens de luchtmacht van deze kaart gebruik kon maken.

Primair was deze kaart bedoeld voor de pantsertroepen. Daarnaast bood zij vele andere gebruiksmogelijkheden, daar ieder blad een vrij groot gebied bedekte, voldoende details bevatte en een zo nauwkeurig mogelijk beeld van de wegen gaf. De kaart was uitgevoerd in vijfkleurendruk, met GSGS symbolen, in het metrieke stelsel en voorzien van het „nord de guerre” km vierkantennet.

Na de oorlog werd deze kaartserie overgenomen — beter gezegd: opnieuw uitgegeven — door de Army Map Service U.S. als serie AMS M 631 (België AMS M 603 en Duitsland AMS M 641). Deze kaart was eveneens uitgevoerd in vijfkleurendruk, echter voorzien van het UTM vierkantennet, met bovendien aan de randen een aanduiding van het „nord de guerre” vierkantennet. De Engelse symbolen waren aangehouden en de kaartinhoud was voornamelijk bijgewerkt v.w.b. de wegen, echter uitsluitend uit inlichtingen, dus zonder terreinverkenning.

Uitvoering.

De nieuwe uitgave van de bovenbedoelde Nederlandse kaart is een van de eerste kaarten, die geheel volgens de in NATO-verband overeengekomen standaardisatie werd uitgevoerd.

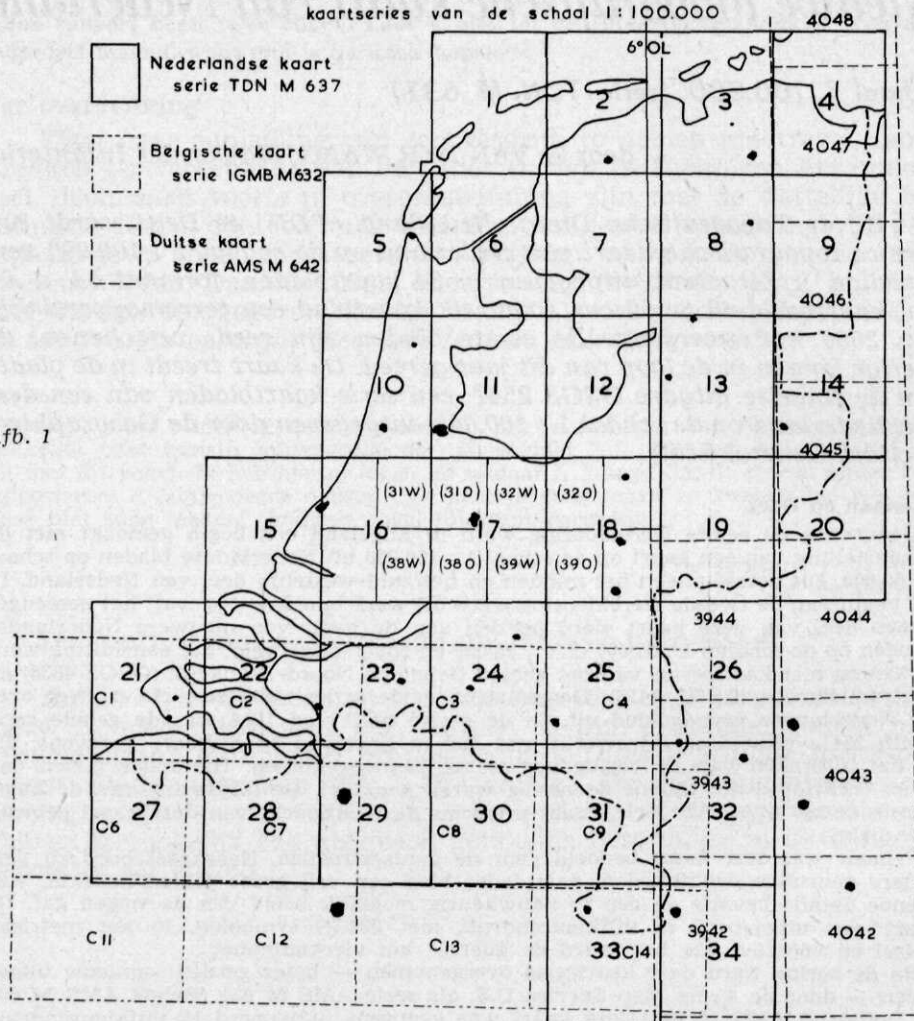
Ieder kaartblad 1 : 100.000 omvat het gebied van vier (halve) stafbladen schaal 1 : 50.000; blad 17 Utrecht bv. bestaat uit:

31 Oost Utrecht	32 West Amersfoort
38 Oost Gorinchem	39 West Rhenen (zie afb. 1).

De samenstelling werd verkregen door de (halve) stafbladen op schaal 1 : 50.000 fotografisch te verkleinen tot de schaal 1 : 75.000, waarna de vier (halve) stafbladen tot één blad werden gecombineerd. Met deze ondergrond als basis werd het nieuwe tekenstuk vervaardigd, rekening houdend met de gewenste uitdunning van het kaartbeeld en met de nieuwe symbolen volgens de legenda van de kaart 1 : 100.000 (NATO-

¹⁾ Deze kaart zal omstreeks 1 juli a.s. verschijnen. (Red.).

Schematisch overzicht van de verschillende
kaartseries van de schaal 1:100.000

Afb. 1

standaardisatie). Dit tekenstuk werd tenslotte weer fotografisch verkleind naar de schaal 1 : 100.000, zodat een hogere nauwkeurigheid (de tekenfout van $\pm 0,2$ mm wordt gereduceerd) en een scherper lijnwerk werden verkregen. Daarna werd het schrift (lettering en cijfers) in de kaart gebracht.

Het zal duidelijk zijn, dat deze kaart i.v.m. de leesbaarheid minder details kan en mag bevatten dan de stafkaart of militaire 1 : 50.000 kaart. Bedenk, dat 1 mm op de kaart 100 m in het terrein is. Zo worden o.a. kleine bospercelen, duikers, kleine bruggen en in steden vele, minder belangrijke, straten weggelaten en voorts wordt geen onderscheid gemaakt tussen bouw- en weiland.

De voor militair gebruik bestemde kaarten zijn voorzien van het UTM-vierkantennet. De civiele uitgave van de kaart 1 : 100.000 heeft het vierkantennet dat bij de stereografische projectie was aangenomen. Het kaartbeeld van de militaire kaart op de schaal 1 : 100.000 en dat van de civiele uitgave van deze kaart zijn geheel gelijk. Dit laatste is niet het geval voor de kaarten op de schaal 1 : 50.000 en 1 : 25.000, waarbij zich kleine verschillen voordoen, daar de militaire kaart enkele specifiek militaire gegevens meer bevat.

De tekst van een nieuwe NATO-kaart is gesteld in de taal van het betreffende land en in het Engels; de belangrijkste gegevens worden drietalig aangegeven; voor Nederland werd als derde taal het Frans vastgesteld. De uitvoering in twaalf

kleuren en tinten levert een fraaie, goed leesbare kaart. Door gebruik te maken van fijne rasters wordt dit resultaat in zes drukgangen bereikt. De toepassing van de kleuren is als volgt:

- zwart voor trek (d.i. lijnwerk en een aantal symbolen) en schrift;
- rood voor wegen en verschillend gerasterd voor huizenblokken en grenzen;
- oranje voor wegen en gerasterd voor heide;
- blauw voor dat deel van de trek, dat water betreft (bovendien vierkantennet, cijfers en tekstgedeelte) en verschillend gerasterd voor rivieren en zee;
- groen voor bos;
- bruin voor hoogtelijnen en arceringen verschillend gerasterd voor duinen en zand.

Gebruiksaanwijzing en enige bijzonderheden

De standaardisatie, zowel van symbolen in de kaart als van de opmaak van het randschrift (zie afb. 2), heeft het grote voordeel dat iedere NATO-partner de kaart gemakkelijk kan raadplegen.

Wij bezien nu aan de hand van afb. 2 de voornaamste details van het randschrift van een kaartblad.

a. Rechtsboven en linksonder is, in een omlijsting (panel), de juiste aanduiding van het kaartblad gegeven, bv.

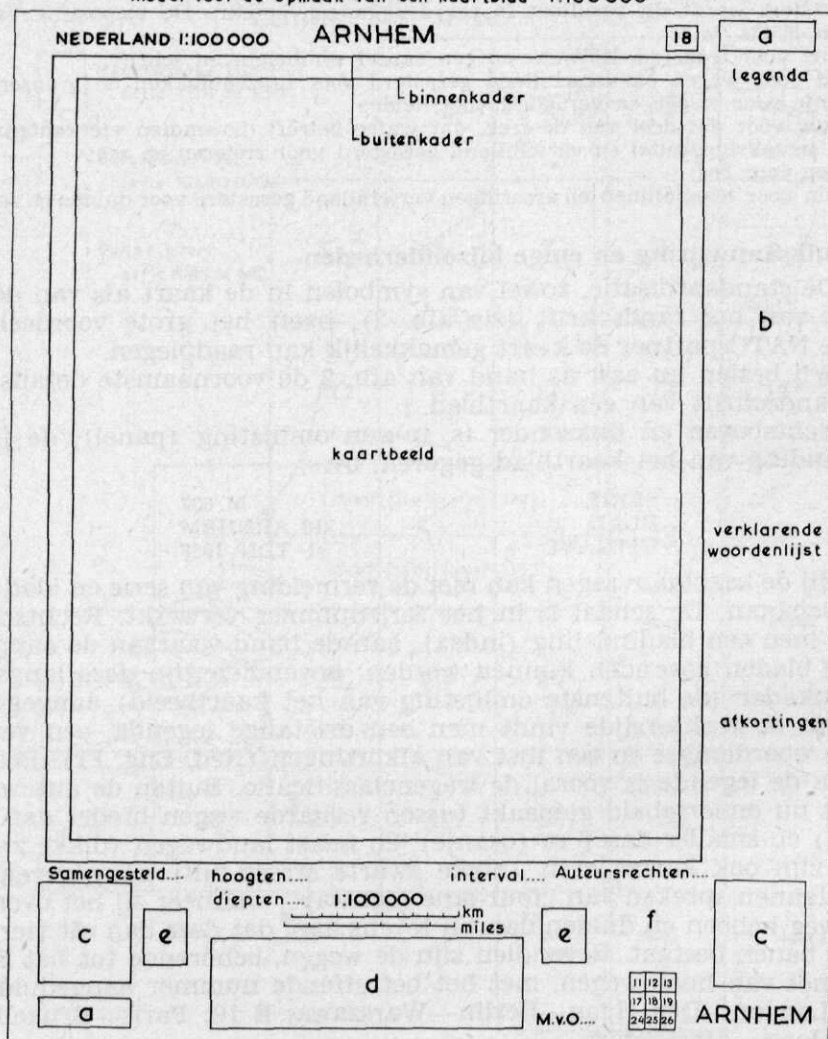
SERIE	M 637
BLAD	18 ARNHEM
UITGAVE	1 TDN 1958

Bij de kaartaanvragen kan met de vermelding van serie en blad worden volstaan. De schaal is in het serienummer verwerkt. Rechtsonder vindt men een bladindeling (index), aan de hand waarvan de aangrenzende bladen gevonden kunnen worden; bovendien zijn deze langs het buitenkader (de buitenste omlijsting van het kaartbeeld) aangegeven.

b. Aan de rechterzijde vindt men een drietalige legenda, een verklarende woordenlijst en een lijst van afkortingen (Ned, Eng, Fr). Belangrijk in de legenda is vooral de wegeclassificatie. Buiten de autowegen wordt nu onderscheid gemaakt tussen verharde wegen breder dan 6 m (rood) en smaller dan 6 m (oranje), en naast landwegen (dikke zwarte lijn) zijn ook karresporen (dikke zwarte streep-lijn) aangegeven. De Amerikanen spreken van „four-lane highway”, wanneer zij het over een autoweg hebben en duiden daarbij tevens aan, dat deze dan uit vier 3 m brede banen bestaat. Bovendien zijn de wegen, behorende tot het Europese net van hoofdwegen, met het betreffende nummer aangeduid, bv. E 8: London—Den Haag—Berlin—Warszawa; E 10: Paris—Bruxelles—Den Haag—Amsterdam.

c. Declinatiediagrammen zijn links- en rechtsonder aangebracht. Zij vermelden de kaartdeclinatie en de KM (GM) hoek van het tereinpunt gelegen op het midden van linker c.q. rechter kaderrand. De hoeken (t.o.v. het kaart-(net-)noorden) worden tot in hele minuten en halve duizendsten („mils”) aangegeven. Het ware noorden wordt aangegeven door een ster (de poolster), het kaart-(net-)noorden door GN (Grid North) en het magnetisch noorden door een halve pijl aan de declinatiezijde. Het zou beter zijn bij militaire kaarten te spreken van *net*noorden dan van kaartnoorden, daar deze laatste term aanleiding tot verwarring kan geven; op de civiele uitgave van de kaarten loopt het net wel evenwijdig aan het kader en de betekenis van het woord kaartnoorden is gelijk aan die van het woord netnoorden.

Als er geen zonegrens op het kaartblad voorkomt, is door interpolatie voor ieder punt van de kaart een vrij nauwkeurig benaderde noordrichting te bepalen. Een onnauwkeurigheid van max. 1' (één minuut) kan dan in het magnetisch noorden voorkomen, en de fout in het ware

Afb. 2

noorden is te verwaarlozen. Overigens is dit niet de geschikte kaart voor het geven van kaartvuren. Komt er een zonegrens op het kaartblad voor (voor Nederland de 6° OL-meridiaan, ongeveer de lijn Heerlen—Apeldoorn—Dokkum), dan verandert op deze grens de richting van het netnoorden.

Zoals bekend, treft men op de kaarten 1 : 50.000 en 1 : 25.000, rechtsonder het zg. P-punt en rechtsboven de bijbehorende graadverdeling aan. Deze gegevens komen op de kaarten 1 : 100.000 niet voor.

d. De toelichting bij de plaatsaanduiding is overeenkomstig die van de bestaande stafkaarten, met dien verstande dat de tekst drietalig is gesteld. Deze toelichting is evenals het UTM-vierkantennet in blauw uitgevoerd. De nummering van het vierkantennet is tussen binnen- en buitenkader aangebracht, bovendien is in het kaartbeeld de nummering om de 5 km geplaatst, horizontaal zowel als verticaal, midden over de kaart.

Dit laatste is gedaan voor het geval meer kaartbladen aaneengesloten zijn. Voor een plaatsaanduiding moet men echter bovendien de lettering van het 100 km-vierkant kennen en eventueel de zone-aanduiding, die in het kaartbeeld niet voorkomen.

e. Het samenstellingsdiagram (links) geeft aan uit welke kaartbladen 1 : 50.000 de kaart werd samengesteld, alsmede het jaar van de wegenverkenning; het luchtfoto-overzicht (rechts) vermeldt welke luchtfoto's werden gebruikt voor het bijwerken van de kaart v.w.b. de belangrijkste details. De wegen en vooral de classificatie van de wegen zijn wel de belangrijkste gegevens van deze kaart. Hiervoor werd in de jaren 1955 en 1956 een speciale verkenning uitgevoerd. De kunstwerken in de wegen zijn *niet* alle naverkend, zodat bv. een aangegeven brugtype verouderd kan zijn aangegeven. Wil men een bepaald terreingedeelte nader in beschouwing nemen, dan geeft het samenstellingsdiagram aan, welke kaartbladen men daarvoor nodig heeft.

f. De landmeetkundige gegevens betreffen bijzonderheden omtrent geografische coördinaten, ellipsoïde, projectie en vergelijkingsvlak voor de hoogte. Dit vergelijkingsvlak is voor Nederland N.A.P. (Normaal Amsterdams Peil). Vroeger was dit A.P. (Amsterdams Peil), dat bedoeld was overeen te komen met de gemiddelde zomervloedstand van het IJ te Amsterdam, toen dit nog in open verbinding stond met de voormalige Zuiderzee. Omstreeks 1875 werd dit A.P. bij een nauwkeurigheidswaterpassing opnieuw over Nederland verspreid en werd daarna met N.A.P. aangeduid.

Voor Duits gebied is dit vergelijkingsvlak Normal Null (N.N. = N.A.P.); voor Belgisch gebied het zg. Ostende peil (= N.A.P. minus 2,32 m).

Dieptelijnen zijn in dm aangegeven t.o.v. „gemiddelde laag-laagwaterspring”, d.i. een op bepaalde wijze verkregen gemiddelde van laagwaterstanden. Dit peil varieert plaatselijk met het N.A.P., bv. Vlissingen —2,50 m, IJmuiden —1,15 m, Den Helder —1,20 m, Harlingen — 1,25 m t.o.v. N.A.P.

g. *Diversen.*

— Midden onder het kaartbeeld is, behalve de schaal in cijfers, een schaalstok aangebracht, waarop verschillende lengte-eenheden op schaal zijn uitgezet, zowel de km als de „mile” (= 1760 yards = 1609 m). Niet te verwarren met de zeemijl (= 1852 m) en de geografische mijl (= 7408 m = 4 zeemijlen).

— De cijfers in de hoogtelijnen zijn steeds zodanig geplaatst, dat de bovenkant van het cijfer naar het hoger gelegen terrein wijst. Bij de dieptecijfers wijst de bovenzijde van het cijfer naar het diepere gedeelte.

— Arceringen zijn alleen dan aangebracht, als de hoogte van dijk of aardrand meer dan 2½ m bedraagt.

— Tussen binnen- en buitenkader zijn richtingpijlen met bijbehorende plaatsnamen aangebracht voor de belangrijkste verbindingen.

— Het verband met de overeenkomstige kaarten van België (serie IGMB M 632) en Duitsland (serie AMS M 642) is zodanig, dat een overlapping optreedt (zie afb. 1). Het UTM-vierkantennet is uiteraard onafhankelijk van nationale grens en bladindeling.

Slotopmerkingen

Het werkschema van de Topografische Dienst is zo opgesteld, dat ieder kaartblad na ongeveer tien jaar wordt vernieuwd of herzien. Dit geldt in de toekomst ook voor de kaarten op de schaal 1 : 50.000 en

1 : 25.000. Het is dus steeds van belang het randschrift te raadplegen om vast te stellen, welke gegevens in een kaart zijn verwerkt en van welke datum deze zijn. Dit geldt ook voor alle buitenlandse kaarten. Men dient echter te bedenken, dat ook een kaart van recente datum snel kan verouderen. *Daarom blijft terreinverkenning voor een troepencommandant, vooral in oorlogstijd, steeds geboden.* De kaart is een hulpmiddel, zij het van veel belang, en naarmate men grotere vaardigheid heeft in het kaartlezen, kan men er meer uithalen, zich een beeld van het terrein vormen en dus ook mogelijkheden voorzien.

Deze nieuwe kaart van Nederland op de schaal 1 : 100.000 zal zonder twijfel in een behoefte voorzien en de zorg, die aan de uitvoering van dit omvangrijke werk is besteed, verdient zeer zeker waardering.

Nieuwe uitgave

GLOBAL STRATEGY, door Air Marshal E. J. Kingston—McCloughry, 264 blz. Uitg.: J. Cape, Londen. Prijs: 18/-sh.

Onder vele andere vestigt schrijver de bijzondere aandacht op de volgende, belangwekkende gedachten.

Binnen het raam van deze „global strategy” moet aandacht worden besteed aan de onderwerpen: totale, beperkte, lokale en koude oorlog. Het begrip „Strategie” is daarbij zo veelomvattend geworden dat het niet meer uitsluitend als een zuiver militaire aangelegenheid kan worden gezien. Politici hebben, bij het nemen van beslissingen, rekening te houden met strategische implicaties en omgekeerd hebben militaire bevelhebbers zich rekenschap te geven van de politieke facetten, die aan hun beleid zijn verbonden. *„Desirable as it might seem to have a concise boundary between the military sphere of strategy and the sphere of political direction of war, today this would be a dangerous division of concepts and responsibilities and at a most vital level. Strategy and political direction must be interwoven into a whole at the highest level.”*

De koude oorlog en de mogelijkheid van het uitbreken van een totale, beperkte of lokale oorlog, roepen twee belangrijke problemen op. Allereerst doet de mogelijkheid van het uitbreken van beperkte en lokale oorlogen de vraag ontstaan naar meer conventionele troepen dan het westen — moeilijker dan de communistische landen — thans bereid is aan de militaire commandanten te geven. Voorts moet de vraag worden opgelost van de verdeling van de percentages over het defensie-budget voor het voeren van de koude oorlog en lokale conflicten enerzijds en het in vreedstijd geschikt ma-

ken voor het voeren van een totale oorlog anderzijds.

De behoefte en aard van de militaire middelen zijn in deze twee gevallen niet gelijk. Dit leidt tot de conclusie: ofschoon vele zuiver militaire factoren in de strategie een rol spelen, zijn de factoren van wijsgerige, politieke en psychologische aard tenminste even belangrijk.

De geallieerde strategie berust op het gebruik van de strategische nucleaire bewapening als een afschrikwekkend middel voor het voorkomen van een totale oorlog en, ofschoon het westen stellig niet als aanvaller zal optreden, is het zeker dat wij deze wapens zullen inzetten als een tegenstander het westen in zulk een totale oorlog zou betrekken. Voorts berust deze strategie eveneens op het gebruik van tactische atoomwapens; dit geldt in het bijzonder voor het NAVO-gebied. Een grote conventionele aanval van het Sovjet-blok zou, zonder het gebruik van deze wapens, niet te stuiten zijn.

„Thus, the Allies have come to depend on tactical atomic weapons, certainly in Western Europe, knowing that we would probably have to initiate their use and that this decision could well lead to total war and so risk the end of civilized society”.

Hoe gewenst het ook moge schijnen om deze strategie om te zetten in één van „graduated deterrents”, het zou ongewenst zijn bij voorbaat vast te stellen onder welke omstandigheden de „nuclear deterrent” zou worden ingezet. Wij zouden er nimmer op kunnen vertrouwen dat de vijand — in actie zijnde — hier gelijk over zou denken als wij.

„The aggressor must be kept guessing how far he can go with his armed forces without bringing down atomic weapons against them”. D.M.

Persvoorlichting over defensieproblemen

Juiste defensievoorlichting is een landsbelang van de eerste orde en in het huidige tijdsgewricht is men, in dit opzicht, mede in hoge mate afhankelijk van de dagblad- en periodieke pers.

Het overgrote deel van deze pers is zich bewust van de verantwoordelijkheid, die te dien aanzien op haar schouders rust. Zij heeft uiteraard de nodige kritiek, maar die is dan doorgaans goed bedoeld en opbouwend.

Echter, ook hier bevestigen uitzonderingen de regel. Indien men evenwel op onjuiste persvoorlichting stuit, komt dat vaak omdat de steller van de beschouwing zijn onderwerp wellicht theoretisch en in grote lijnen bevat, doch onkundig is omtrent praktische mogelijkheden en beperkingen, dan wel omtrent belangrijke, zijdelings inwerkende invloeden.

Een verkeerde voorlichting over defensie-aangelegenheden nu, kan ook de strijdkrachten zelf onaanvaardbaar verontrusten. Men zou, ten onrechte, het vertrouwen kunnen verliezen in eigen organisatie, bewapening of leiding. Wij hebben ons daarom voorgenomen, indien en voor zover militaire en militair-politieke vraagstukken in de publiciteit feitelijk onjuist of eenzijdig worden belicht, in een redactionele rubriek, als boven aangegeven en geplaatst na de normale artikelen, een correctie te geven op basis van de juiste samenhang der feiten en de daaraan toe te kennen betekenis.

Een eerste proeve moge hierna volgen.

Nieuw legerplan en diensttijdverkorting

De mogelijkheid van diensttijdverkorting in verband met het nieuwe legerstelsel is de laatste maanden, bij herhaling, door dagbladen in beschouwing genomen. De probleemstelling zelve was dan doorgaans een gevolg van het feit, dat het nieuwe legerplan twee parate tegen twee mobilisabele divisies kent, tegen het oude één op vier. Daaruit ontstaat ontegenzeggelijk het economische nadeel, dat in de toekomst van de opgeleide mankracht veel korter profijt zal worden getrokken dan tot heden het geval was. Iets, wat ook tot uiting kwam in de woorden die de minister voor Defensie gedurende de recente kamerdebatten tot de Tweede Kamer sprak, namelijk dat over enige tijd niet minder dan 200.000 opgeleide dienstplichtigen zonder mobilisatiebestemming zullen zijn.

Een verschijnsel overigens, dat inherent is aan de wens van een hoge graad van paraatheid in de vorm van aanwezigheid van een zo groot mogelijk aantal parate troepen (in combinatie met een budget, dat binnen bepaalde grenzen moet blijven).

Sommige stellers van bedoelde artikelen zien dan een mogelijkheid tot diensttijdverkorting, door vervanging van dienstplichtigen der parate troepen door beroepspersoneel, dat men in de opleidingsdepots denkt te kunnen vrij maken omdat daar, bij verkorting van diensttijd, minder dienstplichtigen zullen behoeven te worden opgeleid.

Nu is het altijd gevaarlijk om, op het gebied van het personeels/organisatievraagstuk, met theorieën te komen, zonder dat men deze zeer deugdelijk aan praktijkcijfers heeft getoetst. Wij zullen dat daarom eens voor stellers van bedoelde beschouwingen gaan doen en er daarbij van uitgaan, dat zij *tenminste* zouden willen streven naar een diensttijdverkorting van *twee maanden*. Minder zou immers de moeite niet lonen!

Waar onze tweemaandse lichtingsploeg ongeveer 7000 man sterk is en er één lichtingsploeg af zou vallen, zou men, om de parate sterkte op peil te houden, „ergens” 7000 man beroepspersoneel, van alle wapens en diensten en van alle rangen, vandaan moeten toveren. Om het vraagstuk niet onnodig ingewikkeld te maken, zullen wij dat „alle wapens en diensten” verder buiten beschouwing laten. Dit is in het voordeel van stellers, want iedere ingewijde weet, dat het veel moeilijker is om aan technisch personeel te komen, dan bijvoorbeeld aan infanteristen.

Die 7000 dienstplichtigen evenwel moet men *niet* zien als één lichtingsploeg, doch verdeeld over de lichtingsploegen, die gezamenlijk één set parate eenheden vormen; ergo over *negen* lichtingsploegen.

Maar dat betekent dus, dat de depotsterkte van *elke* lichtingsploeg slechts met ongeveer 800 man vermindert en er dus nog steeds 6200 man in opleiding zijn, in-stede van de vroegere 7000.

Nu zou een leek wellicht menen, dat dan ook de bezetting der depots evenredig met beroepspersoneel zou kunnen worden teruggebracht, maar een deskundige weet, dat een dergelijk opleidingsdepot niet alléén uit instructeurs bestaat, doch tevens uit staven en verzorgend personeel. Instructeurs heeft men bij een basisopleiding één op vijftien en bij de voortgezette opleiding één op tien dienstplichtigen. Die vermindering aan depotsterkte met 800 man zou daarom (wederom zéér in het voordeel van stellers) kunnen worden berekend op 125 instructeurs. (Er zijn twee ploegen tegelijk in opleiding). En als wij in verband met de vermindering aan sterkte nu ook nog eens zéér efficiënt zouden gaan uitdunnen op het andere beroepspersoneel, zou men tenslotte ten hoogste 200 man beroepspersoneel voor de parate troepen kunnen vrij maken.

Van de benodigde 7000 man beroepspersoneel zouden er dus 6800 op een andere manier „ergens” vandaan moeten worden gehaald en het enige, dat nu overblijft is ... werving.

Hoewel deze mogelijkheid — gezien de inhoud van de door ons bedoelde beschouwingen — steeds buiten de bedoeling der stellers blijkt te liggen, willen wij ook hierop, volledigheidshalve, nog even ingaan.

Wervingsuitbreiding namelijk, is geen prettig idee, als men weet dat, onder de huidige omstandigheden *en bij een in het verleden zeer goed opgezette wervings-campagne*, van de 5055 benodigde beroepsofficieren (of gelijkgestelden) er slechts 4467 aanwezig zijn en van de onderofficieren en korporaals slechts 17503 van de 20620 ¹⁾.

De huidige tekorten, die dus kennelijk reeds thans niet door werving kunnen worden opgevangen, bedragen 3705 man (van alle rangen)! Het wil ons logisch voorkomen dat men voortgaat te trachten hen op te vangen, alvorens er een nieuw tekort bij te scheppen.

Dit waren de praktische cijfers en zij liegen er niet om. Diensttijdverkorting is, onder de huidige omstandigheden, waar de lichtingssterkte tot 1965 vrijwel gelijk blijft, slechts mogelijk bij opheffen van een deel van onze parate sterkte, hetgeen wederom tot gevolg heeft, dat wij niet langer aan onze internationale (en nationale) verplichtingen zouden kunnen voldoen.

De door ons gelezen beschouwingen over het onderhavige onderwerp ademen deze tendens juist niet. Integendeel, men juicht een grote parate sterkte terecht toe!

En daarom is een vergelijking met de Britse plannen in dit opzicht (zoals sommigen deden) dan ook volstrekt onjuist en misleidend. In Engeland gaat men immers, tegelijk met het opheffen van de *dienstplicht* (overigens iets geheel anders dan het *verkorten* van de *diensttijd*) **tevens over tot opheffing van bestaande eenheden, dan wel tot inkrimping daarvan**. Hetzelfde systeem, bij ons doorgevoerd, zou tot eenzelfde resultaat leiden, namelijk tot een noodzakelijke vermindering van parate troepen.

Na het voorgaande moge het duidelijk zijn dat een diensttijdverkorting — hoezeer deze bij het nieuwe legerplan ook uit economisch oogpunt gewenst zou zijn — *niet* kan worden doorgevoerd op een wijze, die door de door ons bedoelde dagblad-artikelen wordt ingegeven. Waarlijk, indien men *ook* met de praktische zijden van het dienstplichtvraagstuk te maken heeft is deze materie niet zo eenvoudig als sommigen willen doen voorkomen.

¹⁾ Deze getallen kan de lezer ook zelf destilleren uit gegevens, (cijfers en percentages), die door de Minister van Defensie zijn gepubliceerd in diens verschillende memoires van toelichting en antwoord voor de begrotingsdebatten der Staten Generaal. Zij zijn dus voor een ieder toegankelijk.

Meningen van anderen

SOUPLESSE IN DE VERDEDIGING

De oplossingen die de Kapiteins Oliemans en Toorop voor de verdediging van een bataljon geven¹⁾, missen een derde en belangrijke mogelijkheid, namelijk die van een gedeeltelijke bezetting van een niet in voorste lijn liggend bataljonssteunpunt door o.a. een tirailleur compagnie.

Het terugnemen van de ver uitgespreide compagnieën uit de voorste lijn zal altijd een moeilijke onderneming zijn, maar wordt vergemakkelijkt, indien zij na teruggaan in een niet direct bedreigde opstelling kunnen komen, waar zij reeds andere troepen vinden die hen terecht kunnen wijzen. Vooral het moreel is hier mee gediend.

De tirailleur compagnie, die de vaste bezetting van het steunpunt uitmaakt, dient geoefend te zijn in het bezetten van bv. 3 sectoren, waarin dit steunpunt wordt verdeeld en welks bezetting afhangt van de plaats van de dreiging. Zodra deze dreiging zich voordoet en de betreffende sector bezet wordt, dienen de andere sectoren een noodveiligheidsbezetting te verkrijgen, getrokken uit de staf- en verzorgingscompagnie. Deze veiligheidsbezetting worden ingetrokken, zodra zij door de uit de voorste lijn teruggegangene cieën kunnen zijn vervangen.

Daar op volledige terugkeer van de compagnieën uit voorste lijn niet zal zijn te rekenen, doet men goed de verdediging van het steunpunt op 3 tirailleur compagnieën te baseren. De voorlopige steunpuntbezetting zou dadelijk over een aantal 106 tlv moeten beschikken.

De voordelen van een gedeeltelijke steunpuntbezetting, nl. de zekerheid, dat dit belangrijke punt niet dadelijk door infiltrerende troepen overrompeld wordt, het moreel sterkt van de op hen teruggaande eigen troepen en een niet gedwongen dadelijk opgave van de rest van het front door het innemen van grendelopstellingen, zijn veel belangrijker dan het nadeel, dat de vijand o.a. door luchtfoto's gemakkelijker kan raden, waar een eventueel steunpunt zou liggen. Een bijkomend voordeel van gedeeltelijke bezetting is, dat men hieruit werktroepen kan vormen, om de inrichting voor te bereiden, die de waarde van het steunpunt aanzienlijk verhogen.

Wat de toevoeging van tanks betreft, ik geloof niet, dat de waarde van toebedeling van een tankpeloton opweegt tegen de hiermee verbonden versnippering. Mochten verkenningstroepen in de nabijheid opereren, dan lenen zich de verkenningstanks, door hun grotere lichte bewapening, beter om assistentie te verlenen bij het oprollen van infiltranten, dan de middelzware tanks, die slechts over één mitrailleur beschikken.

Hoe betrekkelijk gemakkelijk de theorie en hoe moeilijk de praktijk is, ondervond de Koninklijk Nederlandse Brigade Prinses Irene aan het Ornefront in 1944.

In Engeland was ons allen bijgebracht, dat de verdediging met steunpunten in de diepte moest worden gevoerd. Aan het Ornefront aangekomen — het was een rustig frontgedeelte, het terrein bedekt door heggen, vijandelijke aanvallen werden niet verwacht — wilde men echter infiltratie, die men als zeer gevaarlijk had ondervonden voorkomen. Hierdoor moest opstelling worden ingenomen met de pelotons in voorste lijn en in de pelotons de groepen naast elkaar. Voor de diepte bleef over het verkenningsskadron en een claim op één infanteriepeloton.

Toen op een nacht een schietpartij ontstond bij dit verkenningsskadron, ging de Brigade Commandant met bovengenoemd infanteriepeloton erop af, om na te gaan wat er geschied was, hetgeen gelukkig uitdraaide op een loos alarm. Duidelijk hadden wij gevoeld, dat infiltraties slecht op het moreel werken en lineaire opstellingen, eenmaal doorbroken, hoogst kwetsbaar zijn.

De oplossing van de Brigade Prinses Irene kwam ongeveer overeen met hetgeen Eike Middeldorff schrijft op blz. 140 in „Taktik im Ruslandfeldzug”.

„Kernvraag van de stellingbezetting moet zijn, hoe weinig mensen voldoende zijn om juist nog een aaneengesloten vuurfront te vormen. Daarboven moet iedere commandant 1/3 à 1/2 van zijn troep vrij in de hand houden voor de tegenaanval”.

jhr. J. J. G. BEELAERTS VAN BLOKLAND,
Luitenant-Kolonel der Cavalerie.

Naschrift van de redactie

Aangezien deze bijdrage meer wordt gezien als een zeer waardevolle aanvulling in plaats van een tot uiting gebracht verschil van mening, moge de redactie — na overleg met de Kapiteins W. Oliemans en H. R. Toorop — inzender hiervoor ten zeerste danken.

¹⁾ De Militaire Spectator, nr 4, april 1958, blz. 198.

Uit de buitenlandse vakpers

Verzorging in een toekomstige oorlog.

„If our land forces are to have battle mobility it is essential that they should have administrative flexibility. At the same time the destructive power of nuclear weapons complicates the logistic pattern. Discuss the ways in which administrative flexibility might be achieved.”

Dit was het onderwerp voor „the Bertrand Stewart prize essay, 1957”.

Schrijver geeft eerst een definitie voor verzorging („administration”). Hij zegt: „administration can be defined as that function of command which deals with the organization, discipline and well-being of men, and the movement and maintenance of men and materials.”

Na gewezen te hebben op de steeds toenemende belangrijkheid van de verzorging als deel van de gevechtsvoering geeft hij een beschouwing over de wijze waarop een toekomstige oorlog gevoerd zal worden. De strijd te land zal, tegelijk of na de grote strategische strijd met kernwapens, zeer beweeglijk zijn. Teneinde aan de eis van grote beweeglijkheid te voldoen zullen de strijdkrachten hun uitrusting zoveel mogelijk moeten beperken en de voertuigen en wapens dienen zo licht mogelijk te zijn waarbij een grote standaardisatie van materieel een eerste vereiste is. Aan de ene kant wordt hierdoor het verzorgingsprobleem vereenvoudigd, doch aan de andere kant wordt het bemoeilijkt door grote spreiding en tactische beweeglijkheid, waardoor ook een grote spreiding en beweeglijkheid van de verzorgende diensten noodzakelijk is.

Het strategisch doel in de loop der eeuwen is verschoven van het eenvoudig vernietigen van de vijandelijke strijdmacht naar het vernietigen van het achterland en de ontwikkeling der midelen, speciaal kernwapens, vergemakkelijkt het bereiken van deze doelstelling, met het gevolg dat de verzorging van de troepen, die overzee strijden, bemoeilijkt worden. Deze troepen zouden dan geheel afhankelijk zijn van voorraden die zij met zich mee voeren. Teneinde deze verzorgingsmogelijkheden in het begin van de oorlog het hoofd te bieden zou men, op elk mogelijk operatietoneel, voorraden moeten opleggen, waardoor de verzorging uitsluitend over het vaste land zou kunnen geschieden. Niet alleen om financiële redenen is deze oplossing onuitvoerbaar doch de strategische mobiliteit wordt hierdoor zeer nadelig be-

invloed. Dit neemt niet weg, dat een zekere mate van opleg van goederen, op die plaatsen waar de strijdkrachten zullen optreden, aanbeveling verdient.

Een toekomstig conflict kan ook van beperkte aard zijn, d.w.z. zich beperken tot een bepaald gebied of zonder gebruik van kernwapens worden uitgevochten. In beide gevallen wordt de verzorgingstaak hierdoor verlicht, doch in het eerste geval weer verzwaaard door het feit dat men dan met een „vredeseconomie” te maken heeft. Beide beperkte conflicten kunnen echter elk moment omzwaaien naar een totale oorlog die speciale verzorgingsmaatregelen eist. Daar het veranderen van systeem gedurende de oorlog moeilijk, zo niet onuitvoerbaar is, is het gewenst reeds in vredetijd, het verzorgingssysteem van de totale oorlog toe te passen.

De omvang van de verzorgingstaak is recht evenredig met de grote van de voorraden die o.a. de strijdkrachten nodig hebben. Deze voorraden dienen dan ook zo krachtig mogelijk te worden beperkt. Een goede vermindering kan men krijgen door gebruik van kleinere strijdkrachten, die automatisch een vermindering in de verzorging met zich mee brengt (hoewel niet met zoveel woorden aangegeven doelt schrijver op het gebruik van kleine eenheden, die echter door opvoering van bewapening en beweeglijkheid het zelfde resultaat kunnen bereiken. Ref). Verder moet een zo groot mogelijke standaardisatie worden doorgevoerd, en alle overtollige voorraden ter veraangenaming moeten komen te vervallen alsmede een beperking van voorraden voedsel en water. Hierbij haalt hij het voorbeeld aan van het 14e Leger in Burma, dat tussen 1943 en 1945 bezwezen heeft te kunnen vechten met weinig meer dan 1/4 van de normale behoeften.

Een betere samenwerking tussen de verzorgingsdiensten van de drie krijgsmachtdelen is óók nog een mogelijk middel tot bezuiniging en in de strijdkrachten moet men zo spoedig mogelijk overgaan tot invoering van lichtere wapens en lichtere voertuigen.

Hoe geschiedt nu de distributie? Gezien de grote uitwerking van de atoomwapens kan men, noch in het eigen land noch in het overzeese operatiegebied, werken met grote depots of werkplaatsen en evenmin kan men gebruik maken van grote havens, verkeersknooppunten a.a. Het vervoer overzee dient te geschieden met vliegtuigen of met speciale schepen,

die overal ontladen kunnen worden. Vervoeren van grote stukken kunnen het best per schip geschieden, mensen met hun persoonlijke uitrusting kunnen het best per vliegtuig vervoerd worden. Het grootste probleem, is de bevoorrading van bos-artikelen. Kon dit vroeger geschieden door grote tankers en door middel van het opslaan van grote hoeveelheden, in de atoomoorlog zijn deze te kwetsbaar. De ontwikkeling van kleine tankers die op stranden, dan wel in havens met zeer geringe faciliteiten, gelost kunnen worden kan als een oplossing worden gezien. Ook het idee van „floating bags” ziet hij als een toekomstmogelijkheid.

Schrijver wijst vervolgens op het feit, dat de ontwikkeling van vliegtuigen, voor wat betreft de militaire doeleinden, wel in de goede richting gaat. Men ontwerpt steeds meer vrachtvliegtuigen, die ook van kortere startbanen kunnen opstijgen. Deze vrachtvliegtuigen moeten dan door hun grote snelheid een redelijke kans hebben hun doel te bereiken. Met de ontwikkeling van schepen is het echter veel slechter gesteld en het is dan ook noodzakelijk, dat nu voldoende schepen worden gemaakt die op stranden ontladen kunnen worden.

Vervolgens bespreekt hij de *strategic administration* die het gehele systeem van verzorging omvat, vanaf de hoofdcentra van productie en/of andere installatie tot de verzorgingseenheden van het leger. Zoals reeds eerder betoogd ziet hij de uitvoering van de *strategic administration* voornamelijk door kleine schepen en vliegtuigen. Mede door de ontwikkeling van de geleide projectielen, raketten a.a. zal de luchtmacht zijn inspanning ten aanzien van jagers en bommenwerpers meer en meer moeten concentreren op vrachtvliegtuigen. Ook de marine zal minder grote, doch meer kleine schepen moeten maken.

Als volgende fase wordt de *tactical administration* besproken, die de schakel vormt tussen het eindstation van de *strategic administration* en de plaats waar het laagste onderdeel met een eigen verzorging de zaak overneemt. De *conventionele methode*, waarbij op alle niveaus min of meer grote voorraden worden aangehouden, is niet meer aanvaardbaar. Ook het vervoer langs één hoofdaanvoerweg is in de atoomoorlog te kwetsbaar. Reserve moet slechts op het hoogste niveau worden aangehouden. Vervoer hoofdzakelijk door middel van vliegtuigen of langs verschillende, onopvallende wegen. In een verdere uitwerking ziet schrijver dan de bevoorrading als volgt: men heeft een kleinste tactische eenheid, die in staat is eigen verzorgingseenheden er op na te houden. Deze eenheden worden veel uit de lucht bevoor-

raad en dienen daarom een eenvoudige landingsmogelijkheid in de buurt te hebben, waar verzorgingseenheden gestationeerd zijn die de vliegtuigen ontladen en voor verder vervoer zorgen. Bij vervoer overzee heeft men dus de moeilijkheid van het overbruggen van het stuk van het strand naar deze eenheden. Lichtere vervoeren kunnen rechtstreeks naar de voorwaarts gelegen landingsplaatsen worden gebracht en zwaardere transporten worden eerst op de „strandbevoorradingplaats” van deze eenheid gelost en vervolgens over de wegen verder gestuurd.

Wat zijn nu deze kleinste eenheden. Men gaat ernaar toe dat de divisie uitgeschakeld wordt in de logistieke keten. Wat dan ook de voordelen mogen zijn op tactisch gebied, op verzorgingsgebied is deze organisatie ongewenst. Bij uitschakeling van de divisie zou dan óf het legerkorps deze eenheid zijn, waarbij men een te grote opeenhoping krijgt óf de gevechtsgroepen, waarbij men het nadeel heeft dat de gevechtsmobiliteit sterk verminderd wordt. Het is daarom logischer de divisie in zijn huidige taak te handhaven en het korps uit te schakelen zoals in vele buitenlandse legers. Wat ook de organisatie mag zijn, men moet in elk geval het systeem toepassen op de kleinste formatie die in staat moet worden geacht, zonder zijn mobiliteit te verliezen, een volledig verzorgingsapparaat erop na te houden.

De geneeskundige verzorging biedt weinig problemen: in de buurt van het landingsterrein moet een geneeskundige eenheid zijn die de patiënt de nodige hulp kan geven, vervolgens afvoer met terugkerende vliegtuigen naar de „strandbasis” waar alle hulp gegeven moet kunnen worden.

Een moeilijk probleem is de herstelling. Gezien de grote beweeglijkheid is een ander systeem noodzakelijk. Aan de ene kant wordt het probleem eenvoudiger door lichter, gestandaardiseerd materieel, aan de andere kant moet men goede, mobiele werkplaatsen hebben en de werkzaamheden moeten zich beperken tot eenvoudige defecten of verwisselingen van onderdelen.

De administratieve controle moet zeer flexibel zijn, waarbij op de uiteindelijke bases een goede samenwerking moet zijn tussen de drie krijgsmachtdelen. Een vereiste zijn goede, lange-afstand verbindingen. Bij het eventueel uitvallen van een verbinding geeft dit geen onoverkomelijke mogelijkheden, daar men vele strandbases heeft en dus gemakkelijk kan overhevelen.

Lieut. Colonel R. A. Barron, in „Army Quarterly”, jan. 1958 H.T.

Het optreden van tanks bij nacht.

„True battlefield mobility demands twenty four hours of operation in order to exploit one of the most precious commodities of war, namely time”.

Om met het optreden van tanks bij duisternis ervaring op te doen, zijn in het U.S. Army Armor Center te Fort Stewart in april 1957, diverse nacht-oefeningen gehouden. Het oefengebied van Fort Stewart is 1120 km². (De Leusderheide, waarop 5 tankeskadrons moeten oefenen is ongeveer 2½ km²). In Fort Stewart werden met het 44 Tank Bataljon in totaal 21 oefeningen afgewerkt. Deze oefeningen waren als volgt verdeeld: 7 schietoefeningen; 2 colonnritten en 12 taktische oefeningen. Het bataljon werd hiervoor versterkt met: een inf. cie, een genie cie, een batterij 105 hw, een pel. 4.2" mortieren en 6 zoeklichten. Per tankpeloton waren twee 18" zoeklichten ingedeeld en elke tank had een speciaal tank-kompas.

De voordelen van optreden bij duisternis zijn:

1. de aanvaller is minder kwetsbaar voor vijandelijk vuur;
2. de verrassing kan meer worden uitgebuit;
3. het psychologisch effect van naderende tanks, die niet onderkend kunnen worden en waarop derhalve niet kan worden gevuurd, is groot.

De nadelen zijn:

1. minder doeltreffende ondersteuning door vuur;
2. het onderhouden van de richting is moeilijk en de leiding wordt ingewikkelder;
3. onvoldoende overzicht van het terrein.

Deze voor- en nadelen zijn gebaseerd op „black-out” omstandigheden. Bij gebruik van kunstmatige verlichting door de verdediger worden de voordelen praktisch opgeheven en bij gebruik daarvan bij de aanvaller verdwijnen de nadelen.

Ter voorkoming van misverstanden stelt de schrijver vast dat de „black-out” aanval zijn plaats altijd zal blijven behouden. Teneinde een beter begrip te krijgen van de betekenis van de bij de oefeningen gebruikte kunstmatige verlichting, geeft de schrijver het volgende overzicht van het bij de oefeningen gebruikte verlichtingsmaterieel.

a. Het 60" zoeklicht geeft een goede geconcentreerde lichtbundel en kan doelen verlichten tot de effectieve dracht van het tankkanon (dit zoeklicht is geplaatst op een truck).

b. Het 18" zoeklicht, gemonteerd op een tank, is bruikbaar tot 1500 yards.

c. Licht-„flares” van de 4,2" mortier en de 105 mm hw hebben beiden ongeveer dezelfde uitwerking; het gebied dat door een „flare” wordt verlicht heeft ongeveer een oppervlakte van 600—800 yards diameter. „Flares” uit vliegtuigen geven ongetwijfeld meer licht, maar de accuratesse m.b.t. de plaats waar de „flare” moet komen is hierbij geringer. De licht-„flares” hebben het onmiskenbare voordeel, dat zij de opstelling van de bron (het stuk geschut) niet verraden.

Het rapport dat na afloop van de oefeningen werd opgemaakt, stelt vast dat bij een nachtaanval kunstmatig licht gebruikt moet worden wil men succes hebben, aangezien hierdoor gericht vuur mogelijk is en omdat de leiding van de aanvallende troep en het onderhouden van de richting vergemakkelijkt wordt. Licht mag evenwel nooit zodanig worden gebezigd dat het element verrassing verloren gaat.

Dit laatste wordt bereikt door de licht-„flares” pas boven het doel af te schieten nadat de aanvallende troepen de startlijn zijn gepasseerd. Het verlichte doel kan dan onder vuur worden genomen. Naarmate de aanvallende troepen het doel naderen, moeten de „flares” naar achteren worden gelegd. Men moet voorkomen dat de aanvallers zichzelf verlichten. Zodra de aanvallers tot op 300 m van het doel zijn genaderd, moet het „flare”-licht ophouden.

Dan komen de tank-zoeklichten in bedrijf. Deze tank-zoeklichten moeten in de eerste fase worden gebruikt vanaf niet rijdende tanks die, variërende tussen 600 en 1200 yards, van het doel staan opgesteld. Normaal is 800 tot 900 yards. Met dit licht als steun gaan de aanvallende tanks voorwaarts. Zodra deze laatste tot dicht op het doel zijn genaderd, gebruiken ook zij hun eigen lichten (dan dus wel rijdend).

De resultaten met de tank-zoeklichten zijn zodanig geweest, dat men heeft voorgesteld deze organiek in te delen (twee per tankpeloton). De 60" zoeklichten moeten op speciale uitgezochte opstellingen worden opgesteld. Het gebruik van deze zoeklichten wordt niet normaal geacht. Zij moeten voor bijzondere opdrachten beschikbaar zijn. Bij de verdediging wordt alleen „flare”-licht aanbevolen.

De resultaten van de oefeningen wijzen uit dat, indien men tot een „black-out” aanval besluit, de aanvaller altijd voorbereid dient te zijn op het gebruik van kunstmatige verlichting, aangezien, wanneer de verdediger licht gaat gebruiken, de aanvaller onmiddellijk zijn

tegenmaatregelen moet kunnen nemen.

Ook kwam vast te staan dat zoeklichten voor meer dan één doel gebruikt kunnen worden nl. het vaststellen van het doel, het aangeven van vakgrenzen en de zg. „battlefield-illumination”. Maar ook kwam vast te staan dat zoeklichten slechts voor één doel *tegelijk* mogen worden ingezet, zulks om verwarring te voorkomen.

Het aangeven van vakgrenzen kan zéér goed geschieden door mitrailleurvuur, uitsluitend bestaande uit lichtspoor. Het verschil van dit vuur met normaal mitrailleurvuur is snel te constateren.

De oefeningen in Fort Stewart hebben ongetwijfeld hun waarde bewezen. Het moet mogelijk zijn een aanval voort te zetten, ondanks het invallen van de duisternis. Men wint hiermee kostbare tijd.

Het betreft hier een belangrijk en interessant artikel. Sedert de zomer van '57 experimenteert 41 Bat Zw Tks op de Leusderheide ook met nachtaanvallen met tanks. Ofschoon wij over minder mogelijkheden en hulpmiddelen beschikken, wordt hier de oplossing in een analoge, zij het beperkte richting gezocht. Het zou zijn nut hebben onze ervaringen, verkregen bij de oefeningen, op schrift te stellen, temeer waar bij de oefeningen op de Leusderheide gebruik is gemaakt van ervaringen uit de 2e wereldoorlog opgedaan aan geallieerde en Duitse zijde. Informaties betreffende deze ervaringen werden verkregen van diverse buitenlandse officieren, tijdens een verblijf te Hohne.

„Armor in night operations”, door Colonel Robert E. O'Brien Jr. in „Amor”, jan./febr. 1958.

L.d.H.

Lessen uit een toekomstige wereldoorlog.

In de vorm van een dialoog tussen een theoretische strateeg en een militaire geschiedkundige worden de volgende vormen van een toekomstige conflict besproken.

a. Een geïntensiveerde *koude oorlog* zonder directe militaire acties.

b. Een *lokaal conflict*, waarbij slechts conventionele middelen worden gebruikt, of waarin kernwapens op beperkte schaal worden gebezigd.

c. Een *volksopstand* tegen de bezetter, die, wil hij meer resultaat hebben dan die in Hongarije in 1956, in vreedstijd reeds grondig moet worden voorbereid.

d. Een *algemene oorlog met een onbeperkte inzet van kernwapens*. De eerste fase hiervan zal ongeveer een maand duren waarbij een catastrofale vernietiging van het militaire en industriële potentieel zal plaats vinden. De militaire eenheden zullen hierbij slechts tot taak hebben infiltratie van vijandelijke troepen te voorkomen. In de tweede fase zal men zich allereerst moeten reorganiseren en daarna moeten trachten een beslissing uit te vechten met zijn landstrijdkrachten; de partij met het beste moreel en die zich het snelst zal kunnen reorganiseren zal hierbij overwinnen.

e. Een *algemene oorlog waarbij kernwapens niet of slechts in beperkte mate worden gebruikt*. Het is gevaarlijk om slechts op mogelijkheid ad *d* te rekenen, daar de geschiedenis bewijst dat het niet voor de eerste maal zou zijn dat ter beschikking staande nieuwe wapens niet werden gebezigd (B.v. gas in WO II). Gebruik van kernwapens zonder dat er voldoende conventionele strijdkrachten ter beschikking staan, kan worden vergeleken met een kind met een waterhoofd. Aangezien men niet eeuwig met een catastrofale inzet van kernwapens kan dreigen, vormen deze wapens op zichzelf maar een pover instrument voor de diplomatie. Het is ook voor het succesvol voeren van een koude oorlog noodzakelijk te beschikken over de voor elk afzonderlijk geval geschikte militaire middelen. Daarom is dan ook een wereldoorlog, waarbij kernwapens niet worden gebruikt, althans niet totdat men in een wanhopige strategische situatie geraakt, geen utopie.

Tenente Colonello Alberto li Gobbi in „Revue Militaire Générale”, febr. 1958.
v. V.

De Almanakcommissie van het Cadettencorps

der Koninklijke Militaire Academie heeft voor belangstellenden nog een **vijftigtal exemplaren** van de „**Cadettenalmanak 1957**” beschikbaar. Deze boekwerken zijn verkrijgbaar tegen de **gereduceerde** prijs van f 5,- bij de secretaris van deze commissie: jhr R. C. W. van Bose, Cadet-sergt. der Cavalerie, Koninklijke Militaire Academie, Breda.

AANWIJZINGEN VOOR MEDEWERKERS

Wij verzoeken U om Uw bijdragen in te leveren in enkelvoud, getypt met een marge van tenminste 3 cm, met dubbele spatie en voorzien van Uw naam, adres en evt. gironummer.

Voorts eventuele schetsen of tekeningen en foto's niet tussen de tekst aan te brengen, doch wel aan te geven, waar deze tussen die tekst moeten worden opgenomen.

Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij, in Oost-Indische inkt en op teken- of kalkeerpapier. Letters en cijfers moeten daarbij zo groot worden getekend, dat zij bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten zij, na verkleining, nog tenminste 1 mm groot zijn. Men houde er daarbij rekening mede, dat tekeningen en schetsen als regel, bij reproductie, worden verkleind tot ten hoogste 12,5 cm breedte.

TOEVOEGING VAN SCHETSEN EN AFBEELDINGEN, RESPECTIEVEELIJK FOTO'S, VERHOOGT DE AANTREKKELIJKHEID VAN UW ARTIKELEN TEN ZEERSTE, VOORAL INDIEN ZIJ ORIGINEEL ZIJN.

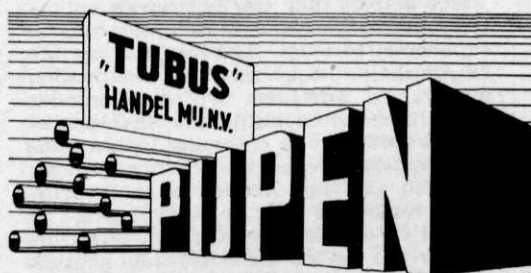
f& GEBR. STENVERT

Deventer
Schoutenweg 15 - Tel. 2213

Loodgietersbedrijf

Aanleg van gas, water, sanitair
en elektrische installaties

Werkt sinds jaren voor de Genie

NORMAAL EN DIKWANDIGE STALEN PIJPEN
voor alle doeleinden

Veersedijk C 271a Hendrik Ido Ambacht tel. Dordrecht (0 1850) 6475
en 9475 Na 6 uur Dordrecht (0 1850) 4792 en 9792 - A.dam (0 20) 51376

Hotel „DUINOORD”, WASS. SLAG

Restaurant (Klasse D) à prix fixe en à la
carte. Gelegenheid voor besloten diners.
Hotel en restaurant het gehele jaar geopend.

WASSENAAR - TEL. (0-1751) 4102

VERZINKERIJ

G. CLEMENTS & Zn. N.V.

ALBLASSERDAM
TEL. 641 (K 1859)